

REFERAT |KRS| Kulturstyret (2007-2011) d. 19-05-2010

Møtedato Onsdag d. 19. maj 2010 kl. 16:00

Møtested Rådhuset

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av protokoll Kulturstyrets møte 14.04.10.....	3
Godkjenning av protokoll fra Kulturstyrets studietur 22. - 25. april 2010.....	11
Evaluering av Kristiansand Ungdomsutvalg- anbefaling om videreføring.....	16
Folkehelsesatsing i aktivitetssenteret/aquarama.....	33
Søknad om støtte til CD-produksjon - klagebehandling.....	57
Endring av retningslinjer for arrangement- og turnéstøtteordning.....	59
Årsrapport 2009 fra Kristiansand Kino Drift AS.....	61
1. tertialrapport 2010 kultur.....	62

Dato: 27.04.2010
Saksnr.: 201000007-24
Arkivkode E: 034
Saksbehandler: Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Kulturstyret

Møtedato
19.05.2010

Godkjenning av protokoll Kulturstyrets møte 14.04.10

Forslag til vedtak:

Kulturstyret godkjenner protokoll fra Kulturstyrets møte 14.04.10.

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Anne Lise H. Aabø
utvalgssekretær

Trykte vedlegg: Protokoll fra Kulturstyrets møte 14.04.10

PROTOKOLL - KULTURSTYRET

Dato: 14. april 2010
Sted: Formannskapssalen, Rådhuset
Behandlede saker: 16 – 25/10
Møtets varighet: Kl. 17.00 – 20.15
Møteleder: Nestleder Randi Haukom (H) kl. 17.00 – 18.00
Leder Abdullahi M. Alason, (AP) kl. 18.00 – 20.15

Til stede:

Randi Haukom (H)
Axel Fjell (H)
Ellen Skeie Hansen (H)
Abdullahi M. Alason (AP), møtt kl. 17.45
Odd Bjørnar Knapstad (AP) for
Bjarte Vestøl (FRP)
Tore Vestbakke (KRF)
Helge E. Refsens (PP)
Odd Volden (Rødt) for

Forfall:

Ingrid B. Wisløff Jæger (AP)

Ellen Rudnes (Rødt)

Fra administrasjonen møtte:

Kulturdirektør Stein Tore Sørthe
Seniorrådgiver Arvid D. Kvanes, møtt kl. 17.00-19.20
Idrettssjef Terje Abrahamsen, møtt kl. 17.00-19.20
Biblioteksjef Anne Kristin Undlien, møtt kl. 17.00-19.20
Kulturskolerektor Vidar Hartveit, møtt kl. 17.00-19.20
Seniorrådgiver Annelise Hornang
Utvalgsekretær Anne Lise H. Aabø

Dessuten møtte:

Styreleder Stiftelsen Bredalsholmen dokk og fartøyvernssenter Dag Erik Heier, møtt kl. 17.00-17.25
Helene Hostad, Tall Ship's Races, møtt kl. 17.00-17.55
KUU repr. Maren Marcussen, møtt kl. 17.00-18.00
Geir Thorstensen, Idrettsrådet, møtt kl. 17.55-19.00
HTV Fagforbundet Rita Hansen Wroldsen

Utdelt i møtet:

- Program for Kulturstyrets studietur 22. – 25.04.10
- Årsrapport 2009 – Fritidsetaten

Sakene ble behandlet i følgende rekkefølge: 16, 17, 18, 25, 19, 20, 21, 22, 23, 24/10.

**Status for Bredalsholmen dokk og fartøyvernssenter kl. 17.00 – 17.25
ved styreleder Dag Erik Heier**

- Bakgrunn
- Nytt styre desember 2009
- Hva er gjort etter at nytt styre overtok
I forhold til egen organisasjon, kundene, bidragsytere og ansatte
- Veien videre / viktigste prioriteringer fremover

Deretter spørsmålsrunde.

Utdelt i møtet:

- Notat fra styreleder til Kulturstyret datert 14.04.10

**Orientering om kulturprogrammet under Tall Ship's Races kl. 17.25 – 17.55
ved Helene Hostad**

- Sørlandets største arrangement noensinne
- Hva skjer i Kristiansand i 2010
- Kulturprogram under TSR
- Foreløpig program
- Åpningsseremoni / Foreløpig innhold
- Captains Dinner
- Crew Party
- Idrettskonkurranser
- Crew Parade (fredag kl. 16.00)
- Barnas Tall Ships Race <http://tsrkristiansand.no>
- Kunst- og kulturopplevelser på havneområdet
- TSR – sang
- Samarbeidspartnere til kulturprogrammet

Deretter spørsmålsrunde.

Muntlig informasjon og saker til eventuelt ved kulturdirektør Stein Tore Sørthe

- Kort om studietur
- Sted for Kulturstyrets møter
- Informasjon angående Cultiva

16/10 Kulturstyresak:
Godkjenning av protokoll Kulturstyrets møte 10.03.10.
(ark. nr. E: 034, 201000007)
Kultudir. innst. 06.04.10

Vedtak:

Kulturstyret godkjenner protokoll fra Kulturstyrets møte 10.03.10.
(8/1)

Votering:

Kulturdirektørens innstilling ble vedtatt med 8 mot 1 stemme (PP).

Protokolltilførsel

Helge Refsnes, PP fremmet følgende protokolltilførsel:

"Jeg kan ikke være med på å godkjenne den egne protokollen som er utferdiget pr. 12. april 2010 til godkjenning i møte 14. april 2010 i sak 15/10.

Overskriften med henvisning til saksnr. og beskjed om regler for unntatt offentliggjøring til protokoll foreligger er OK formet.

Stå står det at kulturprisen 2010 tildeles Grete Salomonsen og Odd Hynnekleiv enstemmig. Jeg fikk ikke være med på avstemmingen. Altså kun 8 av 9 i praksis selv om jeg året før ba om først foreløpig votering da det sto mellom KTF og KIF og sluttresultat ble som jeg håpte på, nemlig et enstemmig vedtak i 2009.

I følge protokollforslag ble det så tatt opp om jeg kunne være inhabil som følge av formann i KIF-Senior som var en av fem forslagstillere. I salen befant da også Alason (AP) og Randi Haukom (H) seg som forslagstillere på en annen kandidat. Det viste seg at det var kun jeg som ble sendt på gangen for å vente på innkalling når habilitetsspørsmålet var avgjort. Fikk aldri noen innkalling til møtet selv om det i tilsendt protokoll står representant Refsnes (PP) ble enstemmig erklært inhabil (selv om det ikke foreligger noe familieforhold eller økonomisk gevinst som tilsier inhabilitet). Habilitetsspørsmålet ble altså tatt opp etter at tildelingen var foretatt.

Møtet ble hevet kl. 21.30 avsluttet det hele med.

Protokollen mangler opplysning om det skriftlige utsettelsesforslag som forelå ved møtets begynnelse. Det fremkommer heller ikke noe avstemmingsresultat i den anledning.

Det innsendte protokolltilførselsforslaget ligger ikke ved protokollen slik som det skal gjøre.

Etter at møtet var ferdig og representantene var på vei hjem ble jeg kontaktet av møteleder og meddelt om vinner av kulturprisen.

Pensjonistpartiet forfølger saken via kontrollutvalget spesielt med henblikk på at partiets representant ble nektet i å utføre sine plikter og rettigheter i henhold til norsk lov og kommuneloven."

17/10

Bystyresak:

Frivillighetsmelding for Kristiansand.

(ark. nr. E: F08, 200802842)

Rådmannens innst. 19.02.10

Kulturstyrets uttalelse:

1. Bystyret vedtar forslag til frivillighetsmeldingen for Kristiansand datert februar 2010.
2. Bystyret ber rådmannen følge opp meldingens anbefalinger gjennom handlingsprogram og virksomhetsplaner (Enst.)

18/10

Kulturstyresak:

Tilskudd fra Kulturstyrets tilleggsbevilgningskonto - april 2010.

(ark. nr. E: 223 C, 201002880)

Kultudir. innst. 25.03.10

Vedtak:

1. Kulturstyret avslår søknad om tilskudd til lyssetting av Lasarethøyden. Tiltaket prioriteres ikke innenfor de begrensede midlene som er til rådighet.
(Enst.)
2. Kulturstyret avslår søknad om tilskudd til istandsetting av muren rundt saluttplassen på Lasarethøyden. Tiltaket prioriteres ikke innenfor de begrensede midlene som er til rådighet.
(Enst.)
3. Kulturstyret avslår søknad om tilskudd til konsert på Amalienborg. Tiltaket prioriteres ikke innenfor de begrensede midlene som er til rådighet.
(Enst.)
4. Kulturstyret avslår søknad om tilskudd til Ung Klassisk 2010 . Tiltaket prioriteres ikke innenfor de begrensede midlene som er til rådighet.
(Enst.)
5. Kulturstyret avslår søknad om støtte til Kunstforeningens sommerprosjekt. Tiltaket prioriteres ikke innenfor de begrensede midlene som er til rådighet.
(Enst.)
6. Kulturstyret bevilger kr 30 000 i tilskudd til vandreutstillingen "Stor kunst i kulturfattig landskap".
(7/2)

Voteringer:

Kulturdirektørens innstilling pkt. 1 ble enstemmig vedtatt.

Kulturdirektørens innstilling pkt. 2 ble enstemmig vedtatt.

Kulturdirektørens innstilling pkt. 3 ble enstemmig vedtatt.

Kulturdirektørens innstilling pkt. 4 ble enstemmig vedtatt.

Kulturdirektørens innstilling pkt. 5 ble enstemmig vedtatt.

Kulturdirektørens innstilling pkt. 6 ble vedtatt med 7 mot 2 stemmer (AP).

19/10

Kulturstyresak:

Årsrapport 2009 for kultursektoren.

(ark. nr. E: 210 C, 201002989)

Kultudir. innst. 26.03.10

Vedtak:

Kulturstyret tar årsrapporten 2009 for Kultursektoren til orientering.
(Enst.)

20/10

Kulturstyresak:

Nye retningslinjer for utleie av Myren Gård.

(ark. nr. E: 614 &00, 201002815)

Kultudir. innst. 22.03.10

Vedtak:

1. Kulturstyret vedtar nye retningslinjer og priser for leie av Myren gård, datert mars 2010.
(8/1)
2. De nye retningslinjer evalueres etter at de er praktisert i 2 år. Evalueringen fremlegges for Kulturstyret.
(Enst.)

Forslag:

KRF fremmet følgende forslag:

"De nye retningslinjer evalueres etter at de er praktisert i 2 år. Evalueringen fremlegges for Kulturstyret."

Rødt fremmet følgende forslag:

"Tillegg til forslag til nye leiepriser Myren Gård 2010:

For pkt. P. Private og T. Tilleggssatser innrømmes 50% honnørrabatt på leiepriser."

Voteringer:

Kulturdirektørens innstilling ble vedtatt med 8 mot 1 stemme (Rødt).

Rødt's forslag falt med 7 mot 2 stemmer (PP/Rødt).

KRF's forslag ble enstemmig vedtatt, vedtakets pkt. 2.

21/10

Kulturstyresak:

Søknad om flytting av brannvarslingskanon fra Christiansholm festning til "Brannposten" i Baneheia.

(ark. nr. E: C54, 201002948)

Kultudir. innst. 24.03.10

Vedtak:

1. Kulturstyret godkjenner Parkvesenets søknad om flytting av brannvarslingskanon fra Christiansholm festning til Brannposten i Baneheia.
2. Det forutsettes at Parkvesenet dekker alle kostnader ved omplasseringen, og overtar fullt og helt det formelle og økonomiske ansvaret for å ivareta kanonen som kulturminne.
(Enst.)

22/10

Kulturstyresak:

Adm. sak:

Kjøp av vaktmesterbil i Fritidsetaten vest.

(ark. nr. E: 223 C, 201002951)

Kultudir. innst. 24.03.10

Vedtak:

1. Fritidsetaten vest gis anledning til innkjøp av servicebil til kr. 270.000 til bruk i vaktmestertjenesten.
(Enst.)

10 repr. tilstede.

Tilstede:

HTV Fagforbundet Rita Hansen Wroldsen.

23/10

Byutviklingsstyre/Kulturstyresak:

Jubileumsgave fra Rajshahi. Plassering.

(ark. nr. E: 075, 201002887)

Teknisk dir. innst. 23.03.10

Kulturstyrets innstilling:

1. Jubileumsgaven fra Rajshahi plasseres på langveggen til Odderøyhallen mot Bendiksbukta. Montering igangsettes ikke før arbeidet er fullfinansiert.
(Enst.)
2. Finansiering av montering og avduking vurderes i 1. tertial.
(Enst.)

Forslag:

FRP fremmet følgende forslag:

"Gaven fra Rajshahi monteres / stilles ut uten å belaste bykassa."

Voteringer:

Teknisk direktørs innstilling pkt. 1 ble enstemmig vedtatt.

Teknisk direktørs innstilling pkt. 2 ble enstemmig vedtatt.

FRP's forslag falt med 8 mot 1 stemme (FRP).

24/10

Formannskapssak:

Svar på oversendelse om bedre utnyttelse av "kulturressursene".

(ark. nr. E: C &10, 201002950)

Kulturdir. innst. 24.03.10

Kulturstyrets innstilling:

1. Saken tas til orientering.
(Enst.)

25/10

Bystyresak:

Søknad fra Våg Håndball om kommunal garanti.

(ark. nr. E: 214, 200910386)

Rådmannens innst. 26.03.10

Kulturstyrets innstilling:

1. Bystyret avslår søknaden fra Våg Håndball om kommunal garanti.
(8/1)

Votering:

Rådmannens innstilling ble vedtatt med 8 mot 1 stemme (PP).

Eventuelt:

1. Kulturdirektøren ønsket å drøfte sted for kulturstyrets møter med kulturstyret. Kulturstyrets medlemmer kom med innspill. Kulturstyret avholder sine møter som hovedregel på rådhuset, organisasjoner inviteres til rådhuset. Eventuelle befaringer / besøk til institusjoner foretas i begynnelsen av møtene, behandling av sakskart foretas på rådhuset.
2. Repr. Ellen Skeie Hansen, H, gav en kort orientering om Cultiva. Repr. er inhabil ved behandling av saker vedr. Cultiva i Kristiansand kommune. Kristiansand kommune må tilbakebetale lånet gitt til Kilden IKS, da dette ansees som angrep på stiftelseskapitalen. Tilskudd til Kristiansand kommune ansees som tilskudd til stifter som er i strid med Stiftelsesloven av 2005. Den foreslåtte fisjonen med opprettelse av ny stiftelse, med formål kulturbygg, gjør det mulig for Kristiansand kommune å søke tilskudd / lån til Kilden IKS. Tilbakebetalingskravet ble behandlet i Formannskapet i dag og kommer til Bystyret 21.04.10, Bystyret er høringsinstans i saken. Cultiva vil søke om en generell dispensasjon fra Stiftelsesloven for å kunne gi tilskudd til stifter, Kristiansand kommune.

Møtet hevet.

Dato: 27.04.2010
Saksnr.: 201000007-25
Arkivkode E: 034
Saksbehandler: Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Kulturstyret

Møtedato
19.05.2010

Godkjenning av protokoll fra Kulturstyrets studietur 22. - 25. april 2010

Forslag til vedtak:

Kulturstyret godkjenner protokoll fra Kulturstyrets studietur 22. – 25.04.10.

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Anne Lise H. Aabø
utvalgssekretær

Trykte vedlegg: Protokoll fra Kulturstyrets studietur 22. – 25.04.10

PROTOKOLL - KULTURSTYRET

Dato: 22. – 25. april 2010
Sted: Larvik – Drammen - Gøteborg
Behandlede saker: Studietur

Til stede:

Randi Haukom (H)
Axel Fjell (H)
Ingen vararepr.
Abdullahi M. Alason (AP)
Ingrid B. Wisløff Jæger (AP)
Bjarte Vestøl (FRP)
Tore Vestbakke (KRF)
Ingen vararerp.
Ingen vararepr.

Forfall:

Ellen Skeie Hansen (H)

Helge E. Refsens (PP)
Ellen Rudnes (Rødt)

Tilstede fra administrasjonen:

Kulturdirektør Stein Tore Sorthe
Rektor ved Kulturskolen Vidar Hartveit
Biblioteksjef Anne Kristin Undlien
Idrettsjef Terje Abrahamsen
Seniorrådgiver Arvid D. Kvanes
Seniorrådgiver Annelise Hornang
Enhetsleder Samsen Nina Malmgren
Enhetsleder Fritid Vest Geir Jønsrud
Førstekonsulent Elin Seland
Utvalgsekretær Anne Lise H. Aabø

Dessuten møtte:

Jørgen Wennesland, HTV Musikkernes Fellesorganisasjon
Rita H. Wroldsén, HTV Fagforbundet (møtt i Larvik kl. 12.00)

Utdelt i møtet:

- Program Kulturstyrets studietur 22. – 25. april 2009
- Porto Franco – det internasjonale i det norske
- Artikkel fra Fædrelandsvennen 22.04.10 "Med sjøvann i årene"

Torsdag 22.04.10

Avreise med buss fra Byhallen, Torvet (kl. 09.00)

Innledning til studietur ved kulturdirektør Stein Tore Sørthe

Ankomst Larvik, Lunsj på Grand Hotell Farris (kl. 12.00)

Besøk Bølgen Kulturhus www.kulturhusetbolgen.no (kl. 13.00)

Orientering og omvisning ved styreleder Tone Margareth Andersen

- Historikk og bakgrunn
- Kommunalt foretak
- Arkitektkonkurranse (kulturhuset er tegnet av arkitekt Niels Torp)
- Salene
 - Galleri Bølgen
 - Storsalen
 - Blåboksen
- Arrangementer
- Økonomi
- Bølgetopp (Sponsorprogram)

Spørsmål under omvisning.

Larvik kulturskole ved rektor Odd Terje Lysebo kl. 15.30

- Kort orientering om historikk og bakgrunn
- Verdigrunnlag
 - Kunst og kultur som metode
 - Kunstens egenverdi
 - Møter den enkelte elev med det utgangspunktet eleven har
 - Kvalitet i alle ledd
 - Kulturskole for alle
 - Kulturskolen er kultursreiter og ressurscenter
- Organisasjonen
 - ca 2700 elever (ca 600 på venteliste)
 - 0-100 år
 - 45 lærere
 - 6 i administrasjonen
 - Tre seksjoner
- Kvalitetssikring (Det norske veritas)
- Musikkseksjonen
- Kreativ seksjon
- Visuelle kunstarter
- Samarbeidspartnere
- Innvandrere
- Eldre (spille, slippe pille)
- Kompetanseutvikling i skole og barnehage
- Forebygging – samarbeid med barnevern, sosialtjenesten, helsestasjon, skolene
- Kulturskrin

Deretter spørsmålsrunde og omvisning.

Avreise Larvik kl. 17.30

Ankomst Drammen kl. 19.00

Fredag 23.04.10

Drammen bibliotek <http://dbid.no> (kl. 09.00)

Ordfører Tor Opedahl Hansen orienterte om bakgrunn for Drammen kommunes satsing på byutvikling og kultursektorens rolle i forhold til livskvalitet for innbyggerne i kommunen.

Omvisning og orientering ved fylkesbiblioteksjef i Buskerud Trond Minken og Lena Hillestad - seksjonsleder for markedsavdelingen Drammen bibliotek

Popkult – kulturvaner i kryss ved Stig Elvis Furseth, bibliotekrådgiver ved Buskerud fylkesbibliotek

- Tenåringsbøker – ungdomskroken
- Satsing på Ungdom – kontra barn
- Hva virker/virker ikke i forhold til å tiltrekke seg barn og ungdom?
- Popkult
 - smalt og popluært
 - ikke bare ungdom som målgruppe
 - "Fjølfeest" – skatebord festival
 - spill natt
- Statistikken
 - 136% økning i utlån til ungdom i 2009
 - Popkultbøker: 4,2 i omløp
 - Tegneserier: 5,1 i omløp
- Stemningsrapport 03.11 kl. 18.14
- Alt handler om å ha det kjekt i biblioteket

Deretter spørsmålsrunde.

Bibliotek og dataspill ved Beate Ranheim, konsulent ved Buskerud fylkesbibliotek

- Hvorfor?
- PC spill
 - Faste spillstasjoner
 - Sikkerhet, låsing av utstyr
 - Dataspill er sosialt
- Arrangement (Juleturnering, Gitar Hero)
- Innkjøp av spill
- Topp 10 xbox spill
- Spillnatt siden 2007 - 2 ganger pr år
- Foreløpige resultater
- Spillhøsten 2010

Deretter spørsmålsrunde.

Ebøker på bibliotek ved Dag Erlend Lohne Moen, rådgiver Buskerud fylkesbibliotek

- Et prosjekt, en del trusler og mange muligheter
- Kort om hva en ebok/lese Brett er
- Lese Brett (plass til 500-1000 bøker)
- Lang batterikapasitet
- Kindel – sim kort tilgang til Amazone, aviser, trådløs nedlasting
- Elån
- Utvikling innen ebøker, forlag og pris

Deretter spørsmålsrunde.

Avreise fra Drammen (kl. 11.00)

Ankomst Göteborg (kl. 16.30)

"Maritiman" - Maritimt opplevelsessentrum - besøk i ubåt (kl. 19.00)
Guidet omvisning ved Rolf Torell

Middag om bord i "Småland"

Lørdag 24.04.10

Lundbybadet ved Lena Kindbom www.goteborg.se/wps/portal/lundbybadet (kl. 09.45)

- Omvisning og orientering
- Utendørsbasseng
- Innendørsbasseng
- Brukere
- Garderober – inndeling
- Treningsstudio
- FaR – Fysisk aktivitet på resept
- Helsedisk

Deretter spørsmålsrunde.

Guidet omvisning Världskulturmuseet – gruppe 1 (kl. 14.00)

- Orientering om bygget, utstillinger og hovedidé for museumsdriften
- Omvisning utstillingene
 - "En stulen värld"
 - "Jordlinger"
 - "Bollywood"

Spørsmål under omvisning.

Guidet omvisning ishall Göteborg – gruppe 2 (kl. 13.00)

Omvisning og orientering ved Johanna Møllersten

- Ishall
- Garderober
- Preparering
- Treningsbane
- Idrettens Friidrettshus

Spørsmål under omvisning.

Avreise Göteborg (kl. 16.00)

Ankomst Strømstad (kl. 18.00)

Avgang ferje Strømstad – Sandefjord (kl. 19.30)

Ankomst Kristiansand (søndag 26.04.10 kl 01.00)

Dato: 07.05.2010
Saksnr.: 201003859-1
Arkivkode E: 033
Saksbehandler: Anne Karen Aunevik

Saksgang
Kulturstyret
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato
19.05.2010
25.05.2010
09.06.2010

Evaluerings av Kristiansand Ungdomsutvalg- anbefaling om videreføring

Sammendrag: Kristiansand ungdomsutvalg (KUU) ble etablert i 2007. I forbindelse med etableringen ble det vedtatt at ordningen skulle evalueres etter 3 år. I budsjettet er det avsatt kr.450.000 til sekretariat, drift og tilskuddsmidler hvert år i forsøksperioden..

Kristiansand var i 2009 med i en kartlegging av barn og unges deltakelse og innflytelse i kommunale beslutningsprosesser. Kartleggingen var finansiert av Barne- og likestillingsdepartementet, og ble gjennomført av Norsk Institutt for by og regionforskning (NIBR). Kristiansand ungdomsutvalg var et av medvirkningsorganene som ble kartlagt og analysert.

Rådmannen mener at NIBR rapporten, samt innspill fra sekretariatet, ledere og nestledere i KUU de tre årene KUU har eksistert, er tilstrekkelig som evaluering i forhold til å kunne anbefale videreføring av ungdomsutvalget etter prosjektperioden.

Opprettelse av eget innflytelsesorgan for barn og unge er anbefalt både gjennom nasjonale politiske føringer og forskere. KUU vurderes som hensiktsmessig av de ulike partene.

Rådmannen vil derfor anbefale at KUU videreføres som en permanent ordning i sin nåværende form. Rådmannen vil samtidig peke på følgende forbedringsmuligheter:

- KUU bør i enda større grad bli brukt av administrasjon og hovedutvalg som høringsinstans og konsultasjonsorgan.
- Utvalgets dialogmøter med folkevalgte bør videreutvikles og inkludere flere av hovedutvalgene.
- Nye rutiner for saksbehandling både i hovedutvalgene og i KUU.
- KUU bør tar initiativ til å oppsøke grupper av ungdom som kan være lite representert i KUU og som de ønsker å gi spesiell oppmerksomhet.
- KUU bør får en mer sentral plassering på kommunens hjemmeside.

Rådmannen foreslår følgende justeringer av mandatet (endringer skrevet i kursiv)

1. Utvalget tar selvstendige initiativ overfor politikere.
2. Utvalget fungerer som *rådgivende organ* og høringsinstans i politiske saker
3. Utvalget fordeler egne tilskuddsmidler.
4. *Utvalget kan delta i nasjonale nettverk og internasjonale prosjekter*

Rådmannen foreslår følgende endringer i valgmåte (endringer skrevet i kursiv)

- Utvalget består av en representant fra hver ungdomsskole med personlig vara. Utvalget oppnevner selv lederen
- *Når skolene velger representant og vararepresentant skal begge kjønn være representert.*
- *Inntil seks representanter kan beholde sine verv ett år ekstra når de går over på videregående.*

Vedrørende økonomi så anbefaler rådmannen at ordningen med tilskuddsmidler videreføres, men beløpet kan reduseres fra kr.300.000 til kr.200.000. Det innebærer at det må avsettes kr.350.000 årlig i budsjettet til videreføring.

I stedet for ny evaluering anbefaler rådmannen at KUU rapporterer hvert andre år til formannskapet om hvordan de vurderer:

1. Resultatoppnåelse: Hva har KUU oppnådd i forhold til mandatet?
2. Valgmåter, rekruttering og representativitet: Hvordan er ungdomsutvalget representativt for hele kommunens ungdomsbefolkning?
3. Arbeidsform: Hva er styrker og svakheter i forhold til arbeidsform?
4. Ungdomsutvalgets funksjon: Hvordan bidrar KUU i forhold til å fremme deltakelse og innflytelse?

Rapporten bør utarbeides i slutten av skoleåret. Første rapportering bør komme om 2 år, våren 2012.

Forslag til vedtak:

1. Ordningen med Kristiansand Ungdomsutvalg videreføres med de forbedrings- og endringsforslag som er beskrevet i saken.
2. Økonomiske konsekvenser innarbeides i handlingsprogrammet for 2011-2014.
3. Hvert andre år rapporterer ungdomsutvalgets til formannskapet om resultatoppnåelse, valgmåter og representativitet, arbeidsform og funksjon. Første rapportering kommer våren 2012.

Tor Sommerseth
Rådmann

Marie Føreland
Skoledirektør

Utrykt vedlegg: "De unge stemmene. Innflytelsesorgan for barn og unge i kommuner og fylker". Lillin Knudtzon og Trond Tjerbo. NIBR-rapport 2009:34

Bakgrunn for saken

Formannskapet vedtok 11.04.2007 å opprette Kristiansand ungdomsutvalg (sak nr 26/07). Vedtaket var som følger:

1. Rådmannen anbefaler opprettelse av Kristiansand Ungdomsutvalg, KUU, i en prosjektperiode på tre år, inkludert evaluering.
2. Forslag til sammensetning, mandat, arbeidsoppgaver, administrativ forankring og ressursbruk godkjennes.

Utvalget består av en representant fra hver ungdomsskole med personlig vara. Utvalget oppnevner selv lederen

Mandat til KUU utvides også å innbefatte internasjonalt arbeid.

3. Økonomiske konsekvenser innarbeides i HP 2008-2010.
4. Bruk av IKT for å fremme ungdomsdeltakelse i lokaldemokratiet utredes i tilknytning til Kristiansand Ungdomsutvalg.

KUU hadde sitt første møte 23.10.2007. Den tre-årige prosjektperioden går ut i 2010, og evalueringsarbeidet burde derfor nå igangsettes for å kunne vurdere videreføring.

Kristiansand var i 2009 med i en kartlegging av barn og unges deltakelse og innflytelse i kommunale beslutningsprosesser. Kartleggingen var finansiert av Barne- og likestillingsdepartementet, og ble gjennomført av NIBR. Hensikten med NIBR-prosjektet var å få ny og bredere kunnskap om barn og ungdoms deltakelse og innflytelse i kommunene slik dette praktiseres gjennom formaliserte medvirkningsorganer og representasjonsordninger. Disse omtales også som innflytelsesorganer. Vanlige navn for slike i kommunene er barne- og/eller ungdomsråd og barn og unges kommunestyre. NIBR baserer sine analyser på en spørreskjemaundersøkelse blant alle landets kommuner, og hvor 82% deltok. I tillegg var Kristiansand en av seks case-kommuner, og KUU var et av medvirkningsorganene som ble kartlagt og analysert.

Rådmannen mener at NIBR rapporten, samt innspill fra sekretariatet, ledere og nestledere i KUU de tre årene KUU har eksistert, er tilstrekkelig som evaluering i forhold til å kunne anbefale videreføring av ungdomsutvalget etter prosjektperioden.

Rådmannens anbefaling er basert på vurdering av følgende tema og problemstillinger:

1. Resultatoppnåelse: Hva har KUU oppnådd i forhold til mandatet?
2. Valgmåter og representativitet: Hvordan kan ungdomsutvalget være representativt for kommunens ungdom?
3. Arbeidsform: Hva er styrker og svakheter i forhold til arbeidsform?
4. Ungdomsutvalgets funksjon: Er KUU en hensiktsmessig ordning for å fremme deltakelse og innflytelse?

1. Resultatoppnåelse: Hva har KUU oppnådd i forhold til mandatet?

Formannskapet har vedtatt følgende mandat for KUU

1. Utvalget tar selvstendige initiativ overfor politikere
2. Utvalget fungerer som høringsinstans i politiske saker
3. Utvalget fordeler egne tilskuddsmidler
4. Internasjonalt arbeid

1.1. Utvalget tar selvstendige initiativ overfor politikere

Ungdommene i KUU anslår at 80% av tiden brukes til saker på eget initiativ. KUU har satt mange saker selv på dagsorden av varierende innhold, og flere har ført til endring og bidratt til at ungdom har blitt involvert i sakens videre utvikling. Eksempler på slike saker:

- *Stemmerett for 16-åringer:* Bystyret behandlet i sitt møte 10. september 2008 forslag om forsøksordning om stemmerett for 16-åringer, og vedtok å ikke søke om å bli forsøkskommune. De hadde ikke bedt KUU uttale seg i saken. KUU henvendte seg til ordføreren og ba om at saken skulle fremmes på nytt slik at de fikk gitt innspill. Dette ble avvist. KUU ønsket at Kristiansand kommune skulle be om å få bli forsøkskommune for stemmerett for 16-åringer, men denne saken har de ikke fått gjennomslag for.
- *Sørlandet 2009 :* KUU gjorde etter en idédugnad våren 2008 vedtak om at de ville at det skulle arrangeres et Dataparty/LAN for ungdom i regionen. KUU støttet arrangementet med kr.100.000 av sine tiltaksmidler. De valgte en arbeidsgruppe og samarbeidet med fritidsetaten. Et LAN med 500 deltakere over tre dager ble avholdt med stor suksess september-oktober 2009 i Gimlehallen. Fritidsetaten planlegger nytt LAN i 2010, og KUU har satt av kr.50.000 til det arrangementet.
- *Mobbing:* Utvalget er opptatt av at det skal jobbes for å forebygge og redusere mobbing. Utvalget utarbeidet en uttalelse som ble sendt til alle skoler i kommunen. Leder og nestleder sitter i en komite som deler ut en årlig pris til arbeid mot mobbing. Mobbing er et tema KUU fortsatt har på dagsorden.
- *Mopedparkering:* Flere og flere ungdommer over 16 år skaffer seg moped. Dette mener KUU er et godt alternativ til å bli kjørt av foreldre til skole, trening og fritidsaktiviteter. I Kvadraturen er det få p-plasser for MC kjøretøyer. Utvalget mener det er viktig med flere slike plasser slik at mopedene står trygt og ikke hindrer andre som ferdes i trafikken. KUU gjorde vedtak om at de ber kommunen anlegge flere parkeringsplasser for mopeder sentralt i Kvadraturen. Resultatet er at parkeringsselskapet har etterkommet henstillingen og lagt til rette for flere plasser.
- *Fysisk aktivitet og frukt i skolen:* KUU gjennomførte en spørreundersøkelse om fysisk aktivitet og fruktordningen på alle ungdomsskolene i kommunen. Hensikten var å finne ut hvordan satsingen på økt fysisk aktivitet fungerer, om det er forskjeller fra skole til skole, om elevene er fornøyde med ordningen med mer. Likedan ønsket man å finne ut hvordan ordningen med gratis frukt fungerer. KUUs representanter tok skjemaet med til eget elevråd, og elevrådet organiserer gjennomføringen av undersøkelsen. Elevrådet hadde også ansvar for å oppsummere svarene fra hele skolen slik at representanten fra KUU kunne ta resultatet med til møte i utvalget. Resultatene ble brukt til å argumentere for frukt overfor bystyret og belyse hvordan tiltaket for fysisk aktivitet virker. KUU ble med i en arbeidsgruppe nedsatt av oppvekststyret for å lage modeller for ordningen. Dette er en sak KUU fortsatt jobber aktivt med.

KUU har i tillegg tatt initiativ vedrørende kollektivtilbudet.

I følge NIBR er det å initiere saker en relativt vanlig oppgave for medvirkningsorganene. Initiering av saker skjer vanligvis på en av to måter; enten ved at medvirkningsorganet har spesiell fokus på det i forbindelse med en prosess for generering av ideer, eller ved at det kommer opp problemstillinger fra "grasrota" slik som skoler eller nærmiljø. I noen kommuner er det rutiner for å sette av god tid til at barn og/eller ungdom skal finne frem til saker som er viktige for dem å spille inn til kommunen. Dette skjer enten i lokale prosesser på skoler etter

forespørsel fra medvirkningsorganene, i egne møter i medvirkningsorganet med dette som hovedformål, eller på egne arrangement med bredere deltakelse for å nå ut til enda flere i barne- og ungdomspopulasjonen. I kommuner hvor medvirkningsorganet ikke har rutiner for å generere innspill, skjer det også i liten grad. Vårt inntrykk er at denne typen initiativ trenger egne satsinger i medvirkningsorganet for å komme frem og være en reell innflytelse. I tillegg må kommunene som mottar den type innspill fra medvirkningsorganet forplikte seg til at det skal gis en reell behandling med grundig tilbakemelding.

1.2. Utvalget fungerer som høringsinstans i politiske saker

KUU får regelmessig høringsaker fra teknisk sektor om uteområdene i sentrum. Dette er saker de er engasjert i. De har vært konsultert og involvert i en rekke saker fra ulike hovedutvalg. Eksempler på saker hvor KUU har gitt innspill:

- Normaler for utomhusanlegg (teknisk sektor)
- Revisjon av kommuneplanen (teknisk sektor)
- Forskrift for parkering og lekeplasser i Kvadraturen (teknisk sektor)
- Samferdselspakke 2 (Statens Vegvesen)
- Areal og transport i byområder (Statens vegvesen)
- Frivillighetsmeldinga (rådmannen)
- Innspill til forbedringstiltak for å bedre tilliten og troverdigheten til lokaldemokratiet i Kristiansand (formannskapskontoret)
- Kommunedelplan for idrett og friluftsliv (kultursektoren)
- Brukerutvalg for biblioteket (kultursektoren)
- Aquarama (helse – og sosialsektoren)
- Interaktiv nettside for ungdom i regi av Sosiale og forebyggende tjenester (helse – og sosialsektoren)
- Fukt og grønt i skolen – arbeidsgruppe (oppvekst)
- Skolestruktur (oppvekst)

I flere av disse sakene er KUU konsultert i innspillsfasen tidlig i saker og planer. I tillegg har de vært høringsorgan når sakene har kommet på høring. Selv om KUU har vært brukt av alle hovedutvalg, administrasjonen og Statens Vegvesen i en rekke saker, er det fortsatt mange saksområder de kunne vært involvert i.

Å være formell høringsinstans kan ha mange ulike former, fra sandpåstrøing ved at medvirkningsorganet har lest sakspapirene og gitt sin tilslutning, til reell medvirkning. Reell innflytelse som høringsinstans forutsetter god tilrettelegging. I mange av sakene som KUU har vært involvert i har det vært stor grad av tilrettelegging. For eksempel i arbeid med kommuneplanen var det en fra prosjektgruppa som orienterte i KUU om kommuneplanen og hvordan KUU kunne bidra. Utvalget etablerte en arbeidsgruppe som samarbeidet med kommunen frem til det ble arrangert et dagsseminar med KUU. De tegnet på kart og beskrev hvordan områder er i bruk, og de utarbeidet en rapport som ble presentert for både prosjektgruppa i kommunen og for bystyret. Ungdommene valgte selv rammene for arbeidet, definerte sine oppgaver og supplerte temamessig med transport og samferdsel.

Synspunkt på egen innflytelse fra representanter i KUU:

- *Formannskapet og politikerne generelt burde bruke KUU og ungdommene mye mer enn det de har gjort i år. De ville ha oss, vi ble til, men har de brukt oss?*
- *Veldig fint at Statens Vegvesen har involvert KUU i Samferdselspakke 2, og jeg ser at enda flere personer i byen også ser oss ungdommer nå, at vi ikke bare er en del av innbyggerne, men at vi også har noe vi vil si.*

I følge NIBR er det å komme inn tidlig i prosessen for å være med å legge premisser i en sak, en viktig forutsetning for reell innflytelse. Det er på dette feltet de fleste kommunene selv mener de bør bli flinkere i tiden fremover. Det er mange faktorer som kan spille inn her.

Ressurser i administrasjonen i forhold til tid til å kontakte medvirkningsorganet og involvere dem er én. En annen kan være manglende vilje og interesse, noe som kanskje springer ut av at de ikke ser den potensielle verdien i det for eget arbeid. En tredje faktor som begrenser samarbeid mellom administrasjon og medvirkningsorgan er manglende rutiner som gjør at de som jobber med en sak ikke tenker på å involvere barn og unge.

En forutsetning for at dette skal fungere godt er at medvirkningsorganet har vedvarende aktivitet gjennom året og at arbeidet i organet er tilpasset en utstrakt kontakt med administrasjonen. NIBR anbefaler å la forskjellige medlemmer i organet ha ansvar for kontakt med administrasjonen på hvert sitt saksfelt eller sektorområde, ser ut til å fungere godt. Sekretæren eller koordinatoren for medvirkningsorganet kan også ha en nøkkelrolle her med fastsatte kontaktpunkter med resten av administrasjonen hvor saker som egner seg for ungdoms medvirkning diskuteres.

I mandatet står det at KUU skal fungere som høringsinstans. I praksis brukes KUU ofte også som rådgivende organ i utarbeidelsen av saker, og det gir ofte også større muligheter for innflytelse på resultatet. Rollen som rådgivende organ bør derfor innarbeides i nytt mandat.

1.3. Utvalget fordeler egne tilskuddsmidler

Det er avsatt kr.450.000 til KUU i budsjettet. Av disse disponerer KUU kr.300.000 til tiltak de ønsker å initiere eller støtte. Av disse brukes kr 100.000 til arrangement, kr.50.000 til opplæring og nettverk og kr.150.000 fordeles etter søknad gjennom hele året. Kriteriene for fordeling er som følger:

1. Tiltak for barn og unge fra 0 – 21 år i Kristiansand kommune
2. Tiltaket må komme mange til gode
3. Tiltak i nærmiljøet prioriteres
4. Tiltaket må ha et budsjett og en plan for gjennomføring
5. Søknaden må begrunnes
6. Det må lages en rapport om bruken av pengene. Rapporten må vise hva pengene er brukt til og må sendes KUU innen 3 mndr. etter at tiltaket er ferdig.
7. 75.000,- kr deles ut om våren og 75.000,- kr deles ut om høsten. Det er ingen søknadsfrist, og tildelingene skjer fortløpende.
8. Dersom pengene til arrangementer og møtegodtgjørelse ikke blir brukt opp, brukes disse også til tildeling.

I prosjektperioden har KUU gitt over 400.000,- kr i tilskudd til 29 ulike tiltak som kommer barn og unge til gode. Det har pleid å være udisponerte tilskuddsmidler igjen ved årsslutt.

Kristiansand ble kåret til årets barne- og ungdomskommune i 2007. KUU fikk da kr.250 000 kroner som de disponerte til brygger, stupetårn og badeutstyr ved et utendørs badested.

Representanter i KUU har ulike syn på tilskuddsmidlene:

- *Pengebeløpet utvalget disponerer er i mine øyne egentlig for stort. Jeg syntes ikke utvalget skal dele ut penger på den måten de gjør idag, dette er i mine øyne ikke så viktig. Jeg vil at utvalget skal fungere som et høringsorgan for politikerne, og som et organ som tar selvstendig initiativ ovenfor dem.*
- *Jeg er veldig fornøyd med pengebeløpet vi disponerer i dag, men ønsker ikke i det hele tatt at noe av det kuttet bort. Dette for fortsatt å ha et slagkraftig KUU som kan ta avgjørelser, påvirke og fortsatt være de unge i Kristiansands beste venn.*

I følge NIBRs undersøkelse er det 82% av barne- og ungdomsrådene som fordeler egne midler til tiltak i kommunen. NIBR mener disse midlene representerer reell innflytelse, men viser samtidig til at de tiltakene de støtter i hovedsak er knyttet til fritidssektoren. Dermed gjelder den reelle innflytelsen på en svært begrenset arena. De advarer mot å la oppgaven

med å fordele midler ta for mye tid, slik at det blir mindre tid på politikkutforming og planlegging. Noen råd har derfor valgt å avgrense dette til noe de gjør en eller to ganger i året, og ikke i hvert møte. Fordelen med midlene er at de brukes til konkrete og synlige tiltak rettet mot barn og unge som de kan realisere raskt. I tillegg kan det bidra til å gjøre det mer attraktivt å delta i organet. Ved å fordele og prioritere ressurser lærer ungdommene dessuten noe om demokratiske prosesser

Rådmannen mener ordningen med tilskuddsmidler bør videreføres, men at beløpet kan reduseres fra kr.300.000 til kr.200.000.

1.4. Internasjonalt arbeid

I 2008 og 2009 har KUU hatt en aktiv rolle i forhold planlegging og gjennomføring av en stor internasjonal ungdomskonferanse i regi av UBC (Union of Baltic Cities) som ble avholdt i Kristiansand september 2009– "Bridges over the sea". KUU var vertskap og ansvarlig for programmet. Deltakelsen i UBC-konferansen var arbeidskrevende. KUU fikk mye anerkjennelse for sitt bidrag og opplevde det interessant.

Det kommer en del henvendelser om deltakelse i nye nettverk og prosjekt. Dette kan være både interessante og relevante prosjekt for KUU og ungdom å delta i. Men hovedfokuset for KUU er lokale saker. Hvis KUU skal delta i internasjonale prosjekt bør det finansieres av samarbeidspartnerne, og være forankret i kommunens internasjonale strategi.

KUU har i tillegg deltatt på følgende nasjonale nettverksamlinger:

- Landstreff for ungdomsråd i Larvik våren 2008
- Ungdomskonferansen Kristiansand 2008 – vertsrolle
- Medvirkningskonferanse Karmøy høst 2009

I 2008 var KUU på studietur til Oslo. De besøkte to skoler, et ungdomsråd, Stortinget og Nobels fredssenter. Det kan gi både kompetanse og inspirasjon å møte ungdom og medvirkningsorgan fra andre kommuner. Dette er derfor en oppgave som kan tydeliggjøres i nytt mandat.

Oppsummering og anbefaling :

KUU har satt mange saker selv på dagsorden av varierende innhold, og flere har ført til endring og bidratt til at ungdom har blitt involvert i sakens videre utvikling.

KUU er blitt brukt som høringsinstans av alle sektorene. Likevel kan KUU i enda større grad bli brukt av administrasjon og hovedutvalg som høringsinstans og rådgivende organ. Mandatet bør justeres for å få fram at KUU både fungerer som rådgivende organ og høringsinstans i politiske saker.

Ordningen med tilskuddsmidler bør videreføres, men beløpet reduseres fra kr.300.000 til kr. 200.000.

Det anbefales at mandatet justeres slik at det inkluderer både deltakelse i internasjonale prosjekt og i nasjonale nettverk.

2. Valgmåter og representativitet: Hvordan kan ungdomsutvalget være representativt for kommunens ungdom?

2.2. Valgmåte

I vedtak fra formannskapet i 2007 foreslo man at utvalget skulle ha følgende sammensetning:

- 2 representanter (samt vara-) fra hver av byens ungdomsskoler
- 6 av disse representantene velges for 2 ekstra år for å ivareta den yngste aldersgruppa i videregående skole.

Ungdomsutvalget rekrutteres fra alle byens ungdomsskoler som hver stiller med en representant. Dette gir 12 representanter. Representantene til KUU velges for ett skoleår av gangen. I tillegg kan inntil seks representanter beholde sine verv i to ekstra år når de går over på videregående. Dette er gjort for å ivareta den yngste aldersgruppa på videregående, samtidig som man ikke ønsker at det holdes valg til utvalget på disse skolene. Fra skoleåret 08/09 var det fire som fortsatte til 09/10.

Kontinuitet søkes sikret ved at noen kan stille til gjenvalg fra skolen sin. Høsten 2008 var det mange som ble valgt inn om igjen fra sin ungdomsskole. Det skjedde ikke høsten 2009, så utvalget i 09/10 består av mange nye medlemmer.

Representantene i KUU utgår fra elevrådet ved sin skole, men det trenger ikke være lederen som stiller selv om det vanligvis er utfallet. Det velges også en vara fra hver skole, og både representant og vara stiller på de to første møtene når nytt utvalg etableres på høsten.

I rådet velges det en leder og en nestleder. Oversikt over ledere i prosjektperioden:

- 2007/2008: Leder Vegard Launes, nestleder Jannike Arnesen
- 2008/2009: Leder Jannike Arnesen, nestleder Jacob Emil Tønnessen
- 2009/2010: Leder Arne Bendik Rekve, nestleder Caroline Tram Nguyen

Synspunkter fra representanter i KUU:

- *Jeg syns også at det er en god ordning med at de som vil, kan ønske om å sitte et år til når KUU året nærmer seg mot slutten, og samholdet har vært utrolig bra, spesielt etter at vi hadde "Bridges over the sea" som gjorde at flere av medlemmene i KUU ble bedre kjent. Ellers er sammensetningen fin.*
- *Jeg mener valgordningen vi har per dags dato er god da det legger til rette for kontinuitet og et ungdomsutvalg med erfaringsgrunnlag blandet med "ferskingene".*
- *De som velges inn i KUU går på ungdomsskolen, men vi bør kanskje oppfordre folk også i 9.klasse til å stille til valg som KUU-representant i den hensikt å skape den kontinuiteten som er så viktig. Det skal alltid være valg, enten internt i Elevrådet eller aller helst på hele skolen slik at KUU også blir kjent for alle elevene rundt på skolene. Mitt første kjennskap med KUU kom f.eks. med at jeg tilfeldig ble spurt. Slik skal og bør det ikke være. Alle på ungdomsskolen skal være involvert og alltid ha noe å si i slike prosesser. Personen som sitter i Utvalget skal aldri representere bare seg selv, men hele skolen sin. Det er her viktig med nær kontakt med elevrådene på skolene (jfr. Elevrådskonferansen vi nå har på planleggingstadiet)*

Valgmåten bidrar til å sikre geografisk spredning og kontinuitet, og deltakelse fra ungdom i aldersgruppen 13-16 år. Valgmåten bidrar imidlertid ikke til å sikre kjønnsbalanse. Det anbefales derfor å legge inn i vedtektene at når elevrådene skal velge en representant og en vara, så skal det være en av hvert kjønn.

Ordningen med at inntil seks representanter kan beholde sine verv i to ekstra år når de går på videregående skole har fungert bra i forhold til å sikre representasjon fra ungdom i den aldersgruppen. Samtidig kan det bli stort aldersspenn mellom de yngste og de eldste i rådet, samt at de eldste ikke vil ha den samme forankringen i et skolemiljø som tidligere. Det anbefales derfor at man reduserer virkeperioden til ett ekstra år i stedet for to for de som går ut av ungdomskolen.

2.2. Representativitet

KUU er kun for ungdom, og ikke for barn under 13 år. NIBR viser til at de aller fleste råd for barn eller unge i realiteten er ungdomsråd for aldersgruppen 13 – 18 år. Ungdom de snakket med hadde liten tro på å utvide konseptet til å også inkludere barn i barneskolealder. De mente barn under 13 år ikke vil kunne forstå sakene og bidra i dem, og at de også ville synes arbeidet er kjedelig. Særlig gjaldt dette utvalgets rolle som høringsorgan som skulle ta stilling til ordinære politiske saker i kommunen.

Også politikere og administrasjon i kommunene hadde en lunken holdning til å utvide den representasjonsordningen de har i dag med noe for barn under 12 år. Særlig ble det trukket frem at medvirkning fra denne aldersgruppen er mer meningsfull på et mer lokalt nivå knyttet til konkrete forslag om endringer i nærmiljøet. Medvirkningstiltak for barn på enkeltsaker, som for eksempel barnetråkk i tilknytning til reguleringsplanarbeid, ble sett som viktig og verdifullt. I Kristiansand har vi en rekke ordninger som skal bidra til at yngre barn deltar i planprosesser, som barn – og unges representant, medvirkningskonsulent og aktivt elevrådsarbeid. Dette står nærmere omtalt i pkt 4.3.

Noen vil kanskje hevde at KUU representerer de mest taleføre og ressurssterke ungdommene, og at de vanskelig kan representere ungdom som "ikke har stemme".

NIBR sier at manglende representativitet i forhold til hele ungdomspopulasjonen er gjennomgående i alle medvirkningsorganene, og at det i noen grad er erkjent. Samtidig sees det ikke på som et vesentlig problem som man ønsker å gjøre noe med fra kommunenes side. Politikerne er fornøyd selv om ungdommene ikke er helt representative og selv om valgene er resultat av hva som er praktisk mulig. Det samme er representantene selv. Det er særlig skeptikerne i forhold til medvirkningsorganene som har målbåret at grupper av ungdom ikke kommer til orde gjennom ordningen. En løsning kan være å legge til rette for medvirkning på hver av de "lokale" arenaene som ungdom har.

BLD foreslår de at det i tillegg til representative organer (som ungdomsråd) etableres åpne og mer uformelle fora som for eksempel dialogkonferanser, kontaktmøter, drøftingsmøter og ungdomspanel. For det andre foreslår de at utekontakt og oppsøkende virksomhet gis spesielle posisjoner som positive lytteposter og talerør for ungdomsgrupper med særskilte livserfaringer og behov.

Oppsummering og anbefaling :

Valgmåten bidrar til å sikre geografisk spredning og kontinuitet, og deltakelse fra ungdom i aldersgruppen 13-16 år. For å bidra til å sikre kjønnsbalanse bør elevrådene velge en av hvert kjønn når de velger en representant og en vara.

Ordningen med at inntil seks representanter kan beholde sine verv i to ekstra år når de går på videregående bør endres til å at de kan beholde vervene i kun ett ekstra år.

De som ikke omfattes av ordningen er barn under 13 år. Medvirkning fra denne aldersgruppa ivaretas på andre måter.

Det kan tenkes at KUU ikke representerer hele bredden i forhold til ulike ungdomsmiljø og

ungdomsgrupper. Det anbefales at KUU tar initiativ til å oppsøke grupper av ungdom som kan være lite representert i KUU og som de ønsker å gi spesiell oppmerksomhet.

3. Arbeidsform: Hva er styrker og svakheter i forhold til arbeidsform?

I vedtak fra formannskapet i 2007 foreslo man følgende arbeidsform:

1. Egne utvalgsmøter
2. Dialogmøter med folkevalgte
3. Representasjon i politiske utvalg
4. Nettmøter
5. Sekretariatsfunksjonen og veilederfunksjonen for KUU er lagt til skoledirektøren v/ Pedagogisk senter.

3.1. Utvalgsmøtene

I saksframstillingen fra da KUU ble etablert ble det foreslått at utvalgsmøtene skulle brukes til intern debatt og rådslagning, og at hensikten skulle være intern konsolidering, drøfting og forberedelse av aktuelle politiske saker.

Oversikt over møteaktivitet i KUU viser følgende

- 2007/2008: 9 møter, behandlet 49 saker
- 2008/2009: 11 møter, behandlet 70 saker
- 2009/2010: Hittil pr. 12.mai 10 møter, behandlet 48 saker

Vanlig praksis er at leder og utvalgets sekretær planlegger møtene sammen. Lederen har ansvar for å lede møtene. Leder og nestleder har et særskilt ansvar for å følge opp saker som KUU tar initiativ til.

KUU setter ned arbeidsgrupper, evt. enkeltpersoner, som jobber med de aktuelle sakene mellom møtene. Disse setter seg nærmere inn i sakene og utarbeider forslag til videre behandling i utvalget.

Møteinnkalling og sakspapirer sendes direkte til hver representant på e-post en uke før møtet. Det sendes også sms om at møteinnkalling er sendt, og samme dag som møtet holdes sendes det påminning på sms. Møteinnkallinger og referat legges ut på kommunens nettside under politiske utvalg: <http://www.kristiansand.kommune.no/Politikk/Politiske-utvalg/Kristiansand-Ungdomsutvalg/>

Når KUU har saker til høring går sekretæren gjennom sakene med leder på forhånd. Leder orienterer om saken til resten av utvalget. Noen ganger kommer noen fra administrasjonen for å presentere saken.

Siden representantene velges for ett år av gangen av elevrådene tar det alltid litt tid tidlig hver høst før valgene er avholdt og det nye KUU kommer skikkelig i gang.

Deltakerne i KUU får møtegodtgjøring. Dette dekkes gjennom de budsjettmidlene som er avsatt til KUU.

Det er vanskelig å finne et godt tidspunkt for møtene i utvalget. Ungdommene ønsker ikke å gå glipp av undervisningen selv om de får godkjent fri til både møter, studietur og planlegging som "samfunnsnyttig arbeid". Tid til utvalget kommer også i konflikt med tid til trening og andre fritidsaktiviteter. Det første året ble møtene holdt kl.14, og året etter kl.16. Å starte kl.16 var problematisk fordi mange av medlemmene deltar på ulike aktiviteter om ettermiddagen. Dette året er man tilbake til kl.14. Møtene varer vanligvis i ca to timer.

Synspunkter fra representanter i KUU:

- *Jeg synes KUU fungerer godt som det er nå, men det eneste som burde gjøres noe med er at man burde kunne kaste ut medlemmer som ikke møter.*
- *Som sagt, er dette med sammensetning noe å vurdere. Jeg har ved flere anledninger følt at det har blitt en slags fireveis monolog under møtene. Er dette fordi representantene valgt fra skolene ikke er motivert for arbeidet KUU driver med? Ikke engasjerte nok? Ikke flinke nok? Hvis det skulle være noe annet, så skulle jeg gjerne ønske at medlemmene som var i KUU turte å snakke mer og være litt mer aktive i diskusjoner.*

3.2. Dialogmøter med folkevalgte

I saksframstillingen fra da KUU ble etablert ble det foreslått at KUU skulle ha dialogmøter med folkevalgte. Hensikten var å gi ungdom mulighet til både spontane og gjennomtenkte ytringer, og de folkevalgte skulle få luften sine saker hos en motivert og representativ ungdomsgruppe.

KUU har presentert seg i formannskapet hvert år, en gang i bystyret og en gang i oppvekststyret. I tillegg ble formannskapet invitert til å delta på et ordinært møte i KUU.

Både KUUs medlemmer og de folkevalgte har meldt tilbake at dette har vært nyttige og inspirerende møter som bør fortsette.

3.3. Representasjon i politiske utvalg

KUU har representanter med talerett i oppvekststyret og kulturstyret. Hensikten er å sikre kontinuerlig kontakt mellom de unge og politikerne.

KUU velger blant sine medlemmer seks representanter til kulturstyret og oppvekststyret. Tre representanter ruller på å møte i hvert av utvalgene, og det stiller alltid to ungdommer i møtene. Disse har talerett men ikke forslagsrett. Sekretærene for disse utvalgene har ansvaret for kontakt med ungdommene og sende skriftlig innkalling. Sakene i de to styrene handler vanligvis om økonomi, men en sjelden gang er det andre typer saker der ungdommenes perspektiv trengs. Det bør vurderes om utvalgene kan etterstrebe å sette opp de sakene hvor ungdom vil komme med innspill tidligst mulig i møtet.

I følge NIBR stiller ungdommene spørsmål med om det hadde vært en bedre løsning om de sakene som er aktuelle å høre ungdoms syn på ble sendt til KUU først og så kunne ungdomsrepresentantene komme i møtene og presentere resultatet av KUUs behandling. De mener at representasjon i politiske utvalg er mest vellykket når vedkommende får diskutert saken med andre i medvirkningsorganet i forkant av møtet i komiteen. Det er imidlertid ikke alltid lett å få til rent praktisk at KUU har møter i tidspunktet mellom utsending av saker og hovedutvalgsmøtene.

3.4. Nettmøter

I formannskapssaken fra 2007 ble det vedtatt at bruk av IKT for å fremme ungdoms deltakelse i lokaldemokratiet skulle utredes i tilknytning til KUU.

Dette vedtaket er i noen grad fulgt opp gjennom utredning om "Virtuelt Rådhus" hvor KUU har vært konsultert, men det har i liten grad blitt fulgt opp i praksis.

KUU har nylig etablert egen side på Facebook og har egen blogg:

<http://kristiansandsungdomsutvalg.blogg.no/>

Dette er relativt nytt, og det er for tidlig å si hvordan tiltaket virker i forhold til å få inn saker og økt engasjement blant ungdom generelt.

I følge NIBR ser det ut som kommunene har langt igjen på bruk av egen internettside, og representantene har i all hovedsak dårlige informasjonskanaler tilbake til resten av ungdomsgruppa.

KUU har egen side på kommunens oversikt over politiske utvalg:

<http://www.kristiansand.kommune.no/Politikk/Politiske-utvalg/Kristiansand-Ungdomsutvalg/>.

For å bli enda mer synlige ønsker KUU en mer sentral plassering på kommunens hjemmeside.

3.5. Sekretariat

Sekretariatsfunksjonen og veilederfunksjonen for KUU er lagt til skoledirektøren v/ Pedagogisk senter. Det er beregnet en 20 % stilling knyttet til oppgaven som sekretær for KUU, og i praksis er det avsatt en hel dag i uka til arbeidet. Av de kr.450.000 som er avsatt i budsjettet til KUU, brukes ca 150.000 til sekretariat og administrative utgifter.

Ved hvert nytt skoleår organiserer sekretæren oppstart av ungdomsutvalgets virksomhet ved å etterlyse at det holdes valg og stilles representant fra hver skole. Sekretæren har ansvar for å sette opp møtetider, kalle inn til møter og skrive protokoller/referater. Når KUU har saker til høring går sekretæren gjennom sakene med leder på forhånd. Sekretæren veileder utvalget i forhold til kommunens saksgang, politisk arbeid, presentasjoner, å skrive innlegg med mer. Saksbehandling av søknader tar en del av sekretariatets tid.

Sitat fra medlem i KUU:

- *Det er ingen tvil om at en sekretær er vanvittig viktig. En sekretær med god innsikt i det politiske og organisatoriske i kommunen er en stor fordel.*

NIBR sier i sin rapport at organisering og forankring i kommunen er viktig for å få til et velfungerende medvirkningsorgan. Det vil minimum måtte innebære ressurser i form av tid fra minst en ansatt i kommunen. Medvirkningsorganenes "sekretærer" har en nøkkelrolle, og uten denne funksjonen ser det ikke ut til å være mulig å opprettholde et medvirkningsorgan for barn og ungdom. For å gjøre arbeidet meningsfullt og levende for ungdommen ser det også ut til at konkret opplæring og å la ungdommene selv få ansvar, er gode strategier.

Sekretariatsfunksjonen for KUU bør fortsatt være minimum 20%. Aktivitetsnivået avhenger av ressurser avsatt til administrativ støtte. Hvis det er ønskelig med økt aktivitetsnivå og større grad av opplæring og bistand, bør stillingen økes. Det synes ikke å være økonomiske rammer for det nå.

Det vurderes som en fordel at sekretariatet er fortsatt organisert ved pedagogisk senter. Det forenkler samarbeid med andre som jobber med medvirkning for barn og unge, og gjør det enklere å bygge og å bruke eksisterende nettverk med skoler og elevråd.

Oppsummering og anbefaling:

Utvalget har hatt et høyt aktivitetsnivå. Utvalgsmøter fungerer tilfredsstillende og kan videreføres i nåværende form.

Utvalgets dialogmøter med folkevalgte har vært vellykket, og kan med fordel videreutvikles og gjerne inkludere flere av hovedutvalgene.

Representasjon i politiske utvalg fungerer tilfredsstillende, men det bør vurderes om det skal lages nye rutiner for saksbehandling både i hovedutvalgene og i KUU.

Bruk at digitale medier er relativt nytt og under utprøving. Det anbefales at KUU får mer sentral plassering på kommunens hjemmeside.

Sekretariatsfunksjonen fungerer bra og bør videreføres som i dag.

4. Ungdomsutvalgets funksjon: Er KUU en hensiktsmessig ordning for å fremme deltakelse og innflytelse?

4.1. Politikernes, administrasjon og ungdommens syn i NIBRs kartlegging

I følge NIBR er politikerne i casekommunene positive til å ha et medvirkningsorgan, og de mener ungdommene er konstruktive og ser etter løsninger. Ungdom bidrar med andre vinklinger og øker de voksnes kunnskapsgrunnlag slik at beslutningsgrunnlaget også blir bedre. Politikerne mener også at medvirkningsorganene gir både demokratisk sosialisering og større tilknytning til lokalsamfunnet. Når KUU har hatt dialogmøte med formannskapet har de fått svært positive tilbakemeldinger og signaler om at dette er et viktig organ for kommunen.

I NIBRs undersøkelse fant de at administrasjonens holdninger varierer. Mange er imponert, og de aller fleste mener i prinsippet at deltakelse er viktig ut fra et demokratiresonnement. Flere hadde erfart at medvirkningen gjorde sakene de jobbet med bedre belyst. Samtidig er en del skeptiske til om de får nok igjen for å bruke tid på å involvere ungdom, og noen er kritiske til om ungdommen som involveres er representativ. I hovedsak vil de med mer erfaring fra samarbeid være mer positive til organet. Det er sektorvise forskjeller, og særlig i sektorene som har ansvar for fysisk planlegging har de positive erfaringer med medvirkning generelt. I skolesektoren er de positivt innstilt til skolen som rekrutterende arena og medvirkningsarbeide som konsept. Det er lite empiri fra helsesektoren, noe som indikerer at medvirkningsorganene i liten grad trekkes inn her. I oppvekst og kultursektoren er det svært delte syn på medvirkningsorganene.

I følge NIBR opplever ungdommene at de møtes med respekt og at de blir hørt. De opplever at de har innflytelse gjennom å få bidra med sine standpunkt selv om de ikke alltid får gjennomslag for sitt syn.

4.2. Nasjonale føringer og forskning

Det er bred enighet i ulike deler av forvaltningen i Norge om at barn og unge bør medvirke på ulike arenaer. Dette har blant annet bakgrunn i at man mener tilbud til denne gruppen kan bli bedre hvis de blir hørt, og at de kan ha en innsikt som voksne ikke har. Det har vært en holdningsendring fra å se på barn og unge som uferdige voksne til å se på dem som mennesker med erfaringer og innsikt det er verdt å lytte til.

I Kommunal- og regionaldepartementets St.meld. nr. 33 (2007-2008) "Eit sterkt lokaldemokrati", er unge i lokaldemokratiet viet spesiell oppmerksomhet. Det heter blant annet at:

Inkludering av barn og unge i lokaldemokratiet medverkar til å styrkja det. Synspunkt frå barn og ungdom kan gjera at politikarane tek avgjerder på eit breiare grunnlag enn dei elles ville ha gjort. Deltaking i lokale plan- og avgjerdsprosessar, i ungdomsråd og liknande organ har ført til større politisk engasjement og interesse for lokaldemokratiet mellom ungdom

Medvirkning fra barn og ungdom verdsettes positivt i de ulike sektordepartementene slik at signalene til kommunene fra statlig nivå på dette temaet er gjennomgående og konsistente. Det er like fullt en bred politisk enighet om at kommunene skal stå fritt til å velge om de skal ha en representasjonsordning for barn og unge og hvordan de eventuelt skal organisere denne.

Miljøverndepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet har ansvar for plan- og bygningslovgivningen, hvor det er presisert at barn og unges interesser skal ivaretas i planprosessene. Med ny lov fra 2008, forsterkes kommunens ansvar for medvirkning fra befolkningen generelt og fra barn og unge spesielt. I henhold til lovens § 5-1. skal enhver som fremmer planforslag legge til rette for medvirkning enten dette er private eller kommunale planer. Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Det understrekes også at det er viktig at barn og unge blir trukket med tidlig i planprosessen for å sikre reell medvirkning fordi erfaringene viser at det er vanskeligere å bli hørt og tatt hensyn til dersom ens synspunkter fremmes sent i planprosessen.

Kunnskapsdepartementet legger til rette for brukermedvirkning blant annet gjennom opplæringsloven som forankrer elevenes deltakelse i elevråd, samarbeidsutvalg og skolemiljøutvalg. Elevrådene er en første deltakelses- og innflytelseserfaring for mange.

82% av kommunene i NIBRs undersøkelsen har innflytelsesorgan per i dag. I tillegg er det 5% som har hatt det tidligere, men hvor organet enten er nedlagt eller inaktivt/sovende. 18% av kommunene i undersøkelsen har ikke medvirkningsorgan for barn og unge. De fleste av disse er småkommuner med færre enn 5000 innbyggere - 50 av 62 kommuner. De resterende 12 har mellom 5000 og 20 000 innbyggere. En del av kommunene som ikke har medvirkningsorgan involverer barn og unge på annet vis.

Det er en del systematiske forskjeller mellom organene som heter barne- og ungdomsråd, og organene som heter barn og unges kommunestyre eller bystyre. De fleste barne- og ungdomsråd er i realiteten ungdomsråd – medlemmene er i alderen 14 – 18 år. Rådene har møter 8-10 ganger i året, og har i snitt 9 medlemmer. Barn og unges kommunestyre avholdes vanligvis en gang i året. Deltakerne er i aldersgruppen 11 til 18 år, og det kan være svært mange på et møte. 80% av styrene har mer enn 14 representanter, og 50% har 20 eller flere.

Deltagelse i ungdomsråd eller ungdommens kommunestyre er en av flere mulige kanaler for politisk innflytelse. Ungdoms kanaler for demokratisk påvirkning kan beskrives som følger:

1. Partikanalen: Ungdom kan melde seg inn i ungdomspolitiske partier og engasjere seg politisk der. Påvirkningen skjer da i hovedsak gjennom moderpartiet.
2. Den korporative kanal: Ungdom kan også søke å påvirke samfunnet gjennom interessepolitiske ungdomsorganisasjoner som for eksempel Natur og Ungdom, Røde Kors eller Palestina-komitéen.
3. Aksjonskanalen: De kan mobiliseres i enkeltsaker, gå i demonstrasjonstog, skrive under på underskriftskampanjer eller lignende.
4. Forvaltningens brukerkanal: Ungdomsråd og ungdommens kommunestyre er eksempler på dette. Kanalen har vokst frem siden midten av 1900-tallet samtidig med en mer omfattende velferdsstat og byråkratisk autonomi, og hensikten med kanalen er blant annet å styrke beslutningsgrunnlaget for politikere og forvaltningen.

NIBR viser til at unge voksne i alderen 18 - 25 år er underrepresentert som folkevalgte. Et fellestrekk i deres casekommuner er at medvirkningsorganet sees som et supplement til de ordinære politiske kanalene for en gruppe som ikke kan delta gjennom disse. Når man er stemmeberettiget forventes det at man bruker de andre kanalene som finnes for resten av befolkningen.

Samfunnsvitenskapelig forskning på deltakelse generelt gir et ufullstendig bilde av i hvilken grad politisk deltakelse er kumulativ (dvs. samme person er aktiv på flere ulike arenaer) eller spesialisert (dvs. man deltar på en politisk arena men ikke på en annen). For ungdomsbefolkningen er ikke bildet noe klarere, og det finnes ingen kvantitativ forskning på dette. Kvalitativt materiale indikerer at ungdommer som har erfaring fra ungdomsråd også er/blir mer aktive på andre politiske arenaer.

Ungdomsråd skiller seg fra eldreråd, innvandrerråd og råd for funksjonshemmede ved at det ikke er et supplement til grupper som alt har en politisk stemme, men at det er et supplement til en gruppe som ikke har en politisk stemme. I den politiske behandlingen av St.meld. nr. 33 (2007-2008) *Eit sterkt lokaldemokrati*, var det ingen som målbar at ungdomsråd eller tilsvarende representasjonsordning bør bli lovfestet på linje med eldreråd og råd for funksjonshemmede. Både regjeringen og et flertall i kommunal- og forvaltningskomiteen trakk imidlertid frem som positivt at et stort flertall av kommunene faktisk har barne- og/eller ungdomsråd og/eller kommunestyre for barn og ungdom.

NIBR oppsummerer i sin rapport fem hovedbegrunnelser for barn og ungdoms medvirkning:

1. Etisk imperativ – menneskerettigheter – av prinsipp
2. Kollektiv brukermedvirkning gir bedre tjenester
3. Større innsikt gir bedre beslutninger
4. Demokratisk sosialisering
5. Sosiale og sosialpolitiske begrunnelser

4.3. Andre medvirkningsordninger i Kristiansand

Kristiansand har en **medvirkningskonsulent** med ansvar for å gjennomføre medvirkningsprosesser som gir barn og unge mulighet til å delta aktivt med innspill når kommunen planlegger. Stillingen er organisert hos skoledirektøren v/ pedagogisk senter, samme sted som sekretær for KUU. Mye av arbeidet er knyttet til fysisk planlegging. De ulike sektorene i kommunen kontakter denne medvirkningsansvarlige når de skal legge til rette for at de unge innbyggernes stemmer kan bli synlig i planarbeidet. Arbeidet foregår vanligvis på bydelsnivå, så heller enn KUU er det lokale elevråd, skoler og barnehager som blir koblet inn i arbeidet. Det er også raskere å koble på disse aktørene enn KUU, slik at KUU blir mest aktuelt å bruke i de langvarige prosessene. Konsulenten har også brukt utvalget til å gi innspill på de tekstlige delene i sine arbeider.

Barn og unges representant etter den nye plan og bygningsloven har en 70%stilling. Stillingen er organisert i kultursektoren. Representanten møter i byutviklingsstyret, gjennomgår sakslister og går inn i alle saker som angår barn og unge. Representanten deltar i de ukentlige møtene i tre tverrsektorielle samarbeidsgrupper for vest, øst og sentrum. I Kristiansand er det tidligere gjort et omfattende kartleggingsarbeid med barnetråkkregistreringer, og kartfesting av grønne lunger, badeplasser, hjerte-plasser og skolens bruk av arealene. Dette bruker barnerepresentanten mye i sitt arbeid i dag. KUU har gjort et vedtak på at de ønsker et nærmere samarbeid med barn og unges representant.

Elevrådsarbeid. Siden 1995 har det vært en fast ordning med skolering av elevråd i regi av Pedagogisk senter. Kommunen har etter hvert ansatt en veileder ved Pedagogisk senter som jobber med å strukturere og koordinere arbeidet knyttet til medvirkning og demokratiforståelse. Alle elevråd i kommunen skoles ved oppstart av et nytt skoleår. Skoleringen fokuserer på betydningen av å ha et elevråd som fungerer og hvordan man kan få dette til. Det er laget et eget kursmaterieell til bruk for samlingen. Elevrådskontaktene samarbeider om gjennomføringen. Kurset fører elevrådene frem til en egen plan for elevrådsarbeidet inneværende skoleår. Elevrådskontaktene innkalles til samling minst en gang pr år. Dette gjøres for å holde interesse og oppmerksomhet på elevrådsarbeidet i

kommunen og for å gi informasjon, skape et nettverk, utveksle tips og erfaringer mellom skolene.

Elevrådene er høringsinstans i plansaker som angår deres nærområde. Det har kommunen vedtatt i egne retningslinjer. Elevrådene blir involvert i saker som angår barn og unges oppvekstvilkår. Kommunens bevisste satsing på elevrådsarbeid, har gitt elevrådene økt status og betydning. Gjennom satsing på elevråd og elevrådsarbeid har Kristiansand kommune opparbeidet gode rutiner for dette arbeidet. Ved å holde fast på rutinene og stadig utvikle disse, er det oppnådd gode resultater. Bevisst satsing har gjort at elevene og elevrådene i kommunen er aktive, tar initiativ på egen skole, i nærmiljøet og overfor kommunen.

4.4. Er ungdomsutvalget en hensiktsmessig ordning i Kristiansand?

Representanter fra KUU sier selv:

- *Jeg er opptatt av at ungdom skal være synlige i Kristiansand, og gjennom KUU kan de være med å påvirke og prøve å nå frem til politikerne med sine meninger om Kristiansand og deres ønsker. Det er ikke bare de voksne som bor i byen, og ikke alltid de voksne som vet alt eller vet best. Ungdommene har et synspunkt de også, og det er viktig å få frem stemmene til ungdommene i byen.*
- *Fordi dette gir ungdom en unik demokrati-forståelse. Det er viktig å ha et uavhengig organ politikerne kan lytte til.*
- *Hvorfor et effektivt ungdomsutvalg er viktig, er åpenbart fordi en så stor samfunnsgruppe som ungdommen bør ha uttalelsesrett og påvirkningskraft i offentlige prosesser og avgjørelser. I tillegg er vårt ungdomsutvalg partipolitisk uavhengig, noe som gir politikerne en slags kontakt med vanlige ungdommer. Dette henger litt sammen med valg av representanter. Ved å ta inn en representant fra hver skole kommer alle stemmer med, ikke bare superengasjerte stemmer.*
- *Jeg synes det har fungert kjempe bra i KUU, både med penger og selve utvalget. KUU burde og SKAL bli mer synlige i Kristiansand for at ungdom i Kristiansand skal få fremmet sine meninger og bli sett!*
- *Et fortsatt ungdomsutvalg er viktig for muligheten det gir for at en stor gruppe menneske skal ha et organ hvor de har muligheten til å fremme sine synspunkter. Det er alltid viktig å på en måte være en gruppe for rett og slett å bli hørt. På lik linje med eldrerådet og rådet for funksjonshemmede.*

Et overordnet mål for kommunen i den kommende kommuneplanen og kommunens kommunikasjonsstrategi er at innbyggerne deltar aktivt i lokalsamfunnet. En sentral strategi for å nå dette målet er at kommunen stimulerer barn og unges evne til demokratiforståelse og medvirkning. En annen strategi er at kommunen skal gjennomføre planprosesser som fremmer deltakelse, engasjement, ideer og synspunkter blant innbyggere og ulike interessegrupper. KUU er et av flere tiltak som bidrar til dette.

KUU ble etablert som en prøveordning, og denne evalueringen skulle gi svar på om dette bør etableres som en permanent ordning. Ut fra anbefalinger i NIBR rapporten bør kommunen fortsatt ha et eget innflytelsesorgan for ungdom. KUU har fungert relativt bra i sin nåværende form, og det vurderes derfor ikke som aktuelt å erstatte det for eksempel med barn- og unges bystyre. Rådmannen vil derfor anbefale at ordningen videreføres som en permanent ordning i sin nåværende form. Samtidig bør de forbedringsmuligheter og endringsforslag som er kommet fram i denne saken innarbeides i det videre arbeid.

Det vurderes ikke som hensiktsmessig å gjennomføre en ny evaluering av KUU. Men det vil antagelig være nyttig at utvalget årlig gjennomgår egen fungering og praksis i forhold til de samme punktene som er gjennomgått i denne saken. På den måten kan de justere kursen,

og vurdere fortløpende om noe bør endres. Hvert andre år bør denne gjennomgangen presenteres for formannskapet i form av en rapport.

Oppsummering og anbefaling:

Opprettelse av eget innflytelsesorgan for barn og unge er anbefalt både gjennom nasjonale politiske føringer og forskere. KUU vurderes som hensiktsmessig av de ulike partene. KUU bør videreføres som en permanent ordning i sin nåværende form. KUU har samtidig følgende forbedringsmuligheter:

- KUU bør i enda større grad bli brukt av administrasjon og hovedutvalg som høringsinstans og konsultasjonsorgan.
- Utvalgets dialogmøter med folkevalgte videreutvikles og inkludere flere av hovedutvalgene.
- Nye rutiner for saksbehandling både i hovedutvalgene og i KUU.
- KUU bør tar initiativ til å oppsøke grupper av ungdom som kan være lite representert i KUU og som de ønsker å gi spesiell oppmerksomhet.
- KUU bør få en mer sentral plassering på kommunens hjemmeside.

Forslag til nytt mandat (endringer skrevet i kursiv)

1. Utvalget tar selvstendige initiativ overfor politikere.
2. Utvalget fungerer som *rådgivende organ* og høringsinstans i politiske saker.
3. Utvalget fordeler egne tilskuddsmidler.
4. *Utvalget kan delta i nasjonale nettverk og internasjonale prosjekt.*

Forslag til endring av valgmåte(endringer skrevet i kursiv)

- Utvalget består av en representant fra hver ungdomsskole med personlig vara. Utvalget oppnevner selv lederen
- *Når skolene velger representant og personlig vara skal begge kjønn være representert.*
- *Inntil seks representanter kan beholde sine verv ett år ekstra når de går over på videregående.*

Vedrørende økonomi så bør ordningen med tilskuddsmidler videreføres, men beløpet kan reduseres fra kr.300.000 til kr. 200.000. Det innebærer at det må avsettes kr.350.000 årlig i budsjettet til videreføring.

KUU bør rapportere hvert andre år til formannskapet om hvordan de vurderer:

1. Resultatoppnåelse: Hva har KUU oppnådd i forhold til mandatet?
2. Valgmåter, rekruttering og representativitet: Hvordan er ungdomsutvalget representativt for hele kommunens ungdomsbefolkning?
3. Arbeidsform: Hva er styrker og svakheter i forhold til arbeidsform?
4. Ungdomsutvalgets funksjon: Hvordan bidrar KUU i forhold til å fremme deltakelse og innflytelse?

Rapporten bør utarbeides i slutten av skoleåret. Første rapportering bør komme våren 2012

Dato: 25.03.10
Saksnr.: 200601078-93
Arkivkode O: PROS: MARINETOMTA

Saksbehandler: Sigurd Paulsen

Saksgang

Helse- og sosialstyret
Kulturstyret
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato

11.05.2010
19.05.2010
25.05.2010
26.05.2010

FOLKEHELSESATSING I AKTIVITETSSENTERET/AQUARAMA

Sammendrag:

Det er i det videre arbeidet med forprosjektet til Aquarama, behov for en avklaring av arealbehov i Aquarama, spesielt knyttet til frisklivssenter og lavterskelaktivitetene.

Folkehelsetilbudet i Aquarama har fokus på lavterskelaktivitet og tilbyr en rekke forebyggende tiltak og tjenester for både skolebarn, ungdom, voksne og eldre. Økt tilgang til svømmehall, gymnastikk- og aktivitetsarealer gir muligheten for økt aktivitetsnivå for et bredt utsnitt av befolkningen, mens tilrettelagte aktiviteter på frisklivssenteret og helsestasjonen kan hjelpe de som trenger, med å forebygge sykdom og påvirke til mestring og bedre helse.

Fremstillingen konkluderer med at aktivitetssenteret gir gode muligheter for lavterskelaktiviteter knyttet til ledig kapasitet i svømmehall og idrettshall samt leie av tilpassede aktivitetsarealer.

En samlokalisering av sentrum / lund helsestasjonstjenester, aktiv fritid og utøvende del av folkehelse kan vi gode synergieffekter i aktivitetssenteret. Frisklivssentralen er lokalisert i 1. etasje og kan bli en god møteplass for publikum for informasjon og rådgivning om livsstilsendringer.

Forslag til vedtak:

1. Saken tas til orientering

Postadresse
Kristiansand kommune
Samfunnsmedisinsk enhet

Postboks 417, Lund Kristiansand

Besøksadresse
Dronningensgate 23
Vår saksbehandler
Øyvind Haarr
Telefon/Telefaks
38 07 57 38/

E-postadresse
post.hsstab@kristiansand.kommune.no
Webadresse
<http://www.kristiansand.kommune.no/>
Foretaksregisteret
NO963296746

Tor Sommerseth

rådmann

Lars Dahlen
helse- og sosialdirektør

Trykte vedlegg:

1. Tegninger av mulige arealer til folkehelseformål i Aquarama
2. Strategidokument for folkehelse i Aquarama Kristiansand - Kortversjon 22.03.2010

Utrykte vedlegg:

Bakgrunn for saken :

Samfunnsmedisinsk enhet har fått i oppdrag fra prosjektgruppa for Aktivitetssenteret å skissere aktuell folkehelsesatsing i Aquarama.

Enhet har deltatt aktivt i utvikling av Aquarama-senteret helt siden oppstarten av planleggingsarbeidet. Underveis har mye blitt endret sammenliknet med de opprinnelige intensjonene, bl.a. med at utgangspunktet hadde et stort innslag av private aktører i Aquarama.

I kontrakten som er inngått mellom Kommunen og Aquarama A/S, er det gjort avtale om offentlige arealer til et folkebad, arrangementshall og til et frisklivssenter.

Høsten 2009 ble det utarbeidet et strateginotat for folkehelsearbeidet tilknytning til Aquarama og Aktivitetssenteret. Rapporten beskriver hvordan en folkehelsesatsing gjennom Aquarama kan organiseres, hvilke muligheter Aquarama som folkehelsearena har, og hvilke rammer det er behov for. Vedlagt følger en kortversjon av dette strateginotatet.

I vinter har Aquarama Kristiansand AS jobbet med konkrete forslag til tiltak for å nå målene for folkehelsesatsing som ble beskrevet i strategidokumentet. Samfunnsmedisinsk enhet har deltatt i dette arbeidet.

Ut fra foreliggende dokumenter og dokumentasjon, er det nå mulig å konkretisere hva kommunens muligheter innen folkehelsearbeidet på Aquarama kan være. For å komme videre i arbeidet, bør det nå tas strategiske valg på hvilke konsepter man ønsker å satse på. De valg en her tar, kan få betydning for hvilke forpliktelser kommunen kan få overfor Aquarama. I tillegg kan det få betydning for drift og organisering av kommunens tjenester som er aktuelle å se i sammenheng med folkehelsesatsing i selve Aktivitetssenteret.

Folkehelsetilbudet i Aquarama har fokus på lavterskelaktivitet og tilbyr en rekke forebyggende tiltak og tjenester for både skolebarn, ungdom, voksne og eldre. Økt tilgang til svømmehall, gymnastikk- og aktivitetsarealer gir muligheten for økt aktivitetsnivå for et bredt utsnitt av befolkningen, mens tilrettelagte aktiviteter på frisklivssenteret og helsestasjonen kan hjelpe de som trenger, med å forebygge sykdom og påvirke til mestring og bedre helse.

Nasjonale mål for folkehelsearbeidet, og kommunens oppfølging av det
Samhandlingsreformen har trukket fram folkehelsesatsing som et hovedområde innen forebyggende helsearbeid. I helsedirektoratets nasjonale målsettinger og prioriteringer for 2010, er et av hovedbudskapene rettet mot forebyggende helsearbeid:

"1. Det forebyggende arbeidet i kommunene skal styrkes. Det er lagt midler til kommunenes ramme i 2010 bl.a. for dette formålet. Vi ber om at kommunene i 2010 prioriterer:

- 1. å skaffe oversikt over helsetilstand og viktige påvirkningsfaktorer. Oversikten bør ligge til grunn for politisk behandling*
- 2. styrke helsestasjon og skolehelsetjeneste*
- 3. etablere og utvikle lavterskeltilbud med lærings- og mestringsaktiviteter på levevaneområdet*

I sak til Helse- og sosialstyret 09. mars 2010 om forslag til rammebetingelser og prosjektorganisering i forarbeidet til samhandlingsreformen, beskrives det hvordan kommunen kan forberede en realisering av samhandlingsreformen.

Forslag til kommunens folkehelsesatsing i Aquarama

Kommunens satsing på aktiviteter innen folkehelse i Aquarama, kan sees i lys av kommunens arbeid med å implementere samhandlingsreformen.

For de arealer i Aquarama som er planlagt til folkehelseformål, kan følgende bruk være aktuell:

Bruk	Arealer
Offentlige arealer kommunen allerede har avtale med Aquarama om:	
Folkebad inkl. kjeller	10.600 m ²
Idrettsanlegg, hall	3.600 m ²
50% andel fellesareal	800 m ²
Frisklivssenter	100 m ²
Aktuelle arealer for langtidsleie:	
Helsestasjon Sentrum/Lund	500 m ²
Fysioterapi barn/unge S/L	100 m ²
Familiesenter S/L	150 m ²
Aktiv Fritid S/L	72 m ²
Folkehelse/Miljørettet helsevern	36–230 m ²
Andre aktuelle leiearealer for kommunal/privat bruk (ikke avklart)	
3 Gymnastikk- og aktivitetssaler tilpasset lavterskeltilbud, inkl. garderober og lager)	560 m ²
Øvrige arealer	
Forretnings-/kontorarealer	6.188 m ²
Hotell	9.400 m ²
Fellesareal 50%	800 m ²
Parkeringskjeller	6.600 m ²
TOTALT	39.700 m²

Konkret kan en satsing på folkehelse i Aquarama deles inn i fire konsepter:

1. Frisklivssenter

I intensjonsavtale med Vest-Agder fylkeskommune (VAF) fra 2006, er etablering av frisklivssenter i aktivitetssenteret beskrevet. VAF stiller seg fortsatt positive til avtalen som i samarbeid med SSHF og UiA kan bli en viktig satsing for kommunen og knutepunktregionen for modellutvikling livstilsintervensjon. Avtalen vil bli reforhandlet i løpet av prosjektperioden.

I sak til Helse- og sosialstyret 09. mars 2010 om rammebetingelser og prosjektorganisering i forarbeidet til samhandlingsreformen, legges det til grunn at aktiviteter for å forebygge livsstilssykdommer blir viktig. I tråd med hovedstrategier for folkehelsearbeidet i Kristiansand (ref. pkt 6.1.3 i strategidokumentet for folkehelsearbeid) skal Frisklivssenteret være en base for "en ny giv". Frisklivssenteret skal være en arena der det arbeides for å redusere livstilssykdommer og sykefravær for å behandle mindre på sikt. Kommunen vil med Frisklivssenter gi sitt bidrag inn i en brobygging mellom behandlende og forebyggende tjenester.

Eksempler på tilbud i et slikt senter kan være informasjon, rådgivning og veiledning innen:

- Fysisk aktivitet
- Kostholdskurs
- Snus/røykesluttkurs
- Etablering av en "møteplass" for oppfølging av sykemeldte ansatt i kommunen (forslag fra KE)

- Bedrifter, lag og foreninger kan nyttiggjøre seg et frisklivssenter, både direkte med å ha avtaler om å benytte fasilitetene i frisklivssenteret, og med å bruke den kompetansen og det nettverket et slikt frisklivssenter kan besitte.

Det kan ytes tjenester både på individuelt og gruppebasert nivå.

Kommunen ønsker også å utvikle modellen for "Aktivitet på Resept" innenfor rammene av Frisklivssenteret, slik at en kan nå større deler av befolkningen.

Kommunen tror dette konseptet vil være fruktbart og ønsker å arbeide for realisering i perioden frem til ferdigstillelse av Aquarama.

Lokaliteter i 1. og 2. etasje i Aquarama med bl.a. kontorfasiliteter, møterom og publikumsmottak, er planlagt til formålet. Det vil i tillegg være gunstig for frisklivssenteret å kunne benytte tilpassede gymnastikk- og aktivitetsarealer (beskrevet i punkt 4).

I forbindelse med Frisklivssenteret som ramme for utvikling av reseptmodellen blir det nødvendig å ha tilgang til aktivitetsarealer til fortløpende kursing av nye aktivitetsledere. Det kan her bli aktuelt for kommunen å leie dele av den åpne idrettshallen. Kristiansands tverrkommunale samarbeid rundt "Aktivitet på resept" innebærer felles kursopplegg på tvers av Knutepunkt kommunene. Dette tilsir et økt behov for ovenstående type aktivitetsareal.

2. Forebyggende tjenester innen helse

Aktuelle tjenester i Sentrum/Lund helsetjeneste med helsestasjon, familiesenter, fysioterapi til barn og unge og aktiv fritid flyttes fra eksisterende lokaler i Sandens kjøpesenter til Aquarama. I tillegg vurderes det om tjenester i samfunnsmedisinsk enhet er aktuelle å overflytte til Aquarama. Ny organisering ifm rådhuskvartalet vil avklare dette.

Det sees på som en stor fordel at forebyggende helsetjenester kan samles i et kontorfellesskap som det legges opp til i Aquarama. Det har også en strategisk plassering ift aktuelle målgrupper, i forbindelse med videregående skoler, svømmeanlegg, frisklivssentral mv. Aktiv fritid, samt fysioterapi til barn og unge, har et stort behov for å få tilgang til tilpassede gymnastikk og aktivitetsarealer.

For helsestasjon og familiesenter vil det være en fordel å ha lokaler som en kan komme til med bil, og hvor det er god tilgjengelighet for barneverner.

Tjenestene vil kunne ha nytte av lokalisering i Aquarama, som følge av tilgang til de tilpassede gymnastikk- og aktivitetsarealer, og som følge av informasjonsutveksling med frisklivssenteret og folkehelseressursene.

Lokaliteter i 2. og 3. etasje med kontorfasiliteter, samtalerom, fellesarealer, møterom og publikumsmottak, er planlagt til formålet.

3. Lavterskelaktiviteter i svømmehallen mellom kl 0800 og 1600

Kommunen har i avtalen med Aquarama, tilgang til skolesvømming mellom kl 0800 og 1600 på dagtid. Hovedmålgruppen for dette er skoleelever, som kan disponere opp til ¾ av kapasiteten i svømmeanlegget. Resterende ¼ av den ledige kapasiteten er reservert til betalende publikum.

Det kan være aktuelt å fylle ledig kapasitet som ikke benyttes direkte til skolesvømming med lavterskelaktiviteter. Dette kan være en del av satsingen for å nå de nasjonale målene om etablere og videreutvikle lavterskeltilbud for å forebygge risiko for funksjonstap, redusere risiko for sykdomsutvikling og påvirke individets egenmestring.

Arbeidsutvalget for folkehelse kan utvikle et konsept basert på arbeidet opp mot frisklivssentral som benytter svømmehallens ledige kapasitet. Lavterskelgrupper som kan være aktuelle for et slikt svømmetilbud, kan for eksempel være aktiv fritid, innvandrere, eldre, inaktive personer, adferds- og rusproblematikk. Det bør legges opp til at lavterskelgruppene ikke kan være grupper som normalt er ordinære betalende brukere av folkebadet.

4. Gymnastikk- og aktivitetsarealer tilpasset lavterskeltilbud

I de nasjonale prioriteringene for 2010 er satsing på lavterskelaktiviteter et av hovedbudskapene, og tilpassede arealer for dette, er et behov både i dag og fremover. Også i arbeidet med kommunedelsplan for idrett og friluftsliv, er det avdekket et behov for en økt tilgjengelighet på gode og tilpassede aktivitetsarealer. Målgruppen er de som ikke kan benytte seg av organiserte tilbud innen idrett, inaktive personer, samt de som ellers ikke bruker ordinære idrettsanlegg. De planlagte arealene i Aquarama synes godt egnet for aktiviteter til slike lavterskelgrupper. Mulige bruksområder for kommunen kan f. eks være overfor aktivitet på resept, opp av go'stolen, fysioterapi til barn og unge, bedriftsidrettstiltak, aktiv fritid, innvandrere, eldre, inaktiv ungdom, adferds- og rusproblematikk. Aquarama har foreslått i skisseprosjektrapporten 3 aktivitetssaler på totalt 400 m². Lokalene har i tillegg egne dusj/garderobemuligheter og lager. Arbeidsutvalget for folkehelse kan utvikle konkrete konsepter for hvilke behov kommunen har. Dette kan danne grunnlag for hvilket omfang en leieavtale vil få.

Økonomi

Det er utarbeidet et tilleggsdokument til strategidokument for folkehelse i aquarama for å søke å avklare om det er noen økonomiske gevinster ved folkehelsesatsing i et slikt aktivitetssenter. Konklusjonen på utredningen er at man er kommet langt på vei med tanke på utvikling av metode for verdsetting av samfunnsøkonomiske effekter av fysisk aktivitet, men det må utarbeides klare og allment aksepterte retningslinjer før en eventuell bred anvendelse kan tas i bruk i helsesektoren. Helsedirektoratet sier at det bør iverksettes studier for å få oppsummert og verifisert den positive helseeffekt fysisk aktivitet har for alle sykdomsgrupper, og dermed å fremskaffe ett sikrere anslag på antall kvalitetsjusterte leveår som kan vinnes (Hdir, 2008c). "*Aktivitetshåndboken*" fungerer som en god kilde på effekt av fysisk aktivitet i forebygging og behandling for ulike sykdomsgrupper (Hdir, 2008d). Det gjenstår riktignok å tallfeste effekter av fysisk aktivitet for ulike sykdomsgrupper målt i vunne kvalitetsjusterte leveår.

Alle utleiearealer i Aquarama er planlagt som kommersielle utleiearealer. For kommunen som leietager i et slikt perspektiv, er det en forutsetning at leieprisene blir konkurransedyktige.

Arealer for langtidsleie baseres på markedspriser som kommunen leier i dag og forutsettes ikke å medføre økte kostnader. Mulig bruk av ledig kapasitet i svømmehall og/eller idrettshall er basert på den ingåtte avtalen om kommunens behov for "skolesvømming" og/eller gymnastikk/hallidrett. Lavterskeltilbud vil i relativt liten grad kunne finansieres av brukere og må derfor ansees som kommunal finansiering. Bruk av tilpassede aktivitetsarealer vil kreve tilleggsfinansiering som må sees opp mot kommunens prioritering i handlingsplansammenheng.

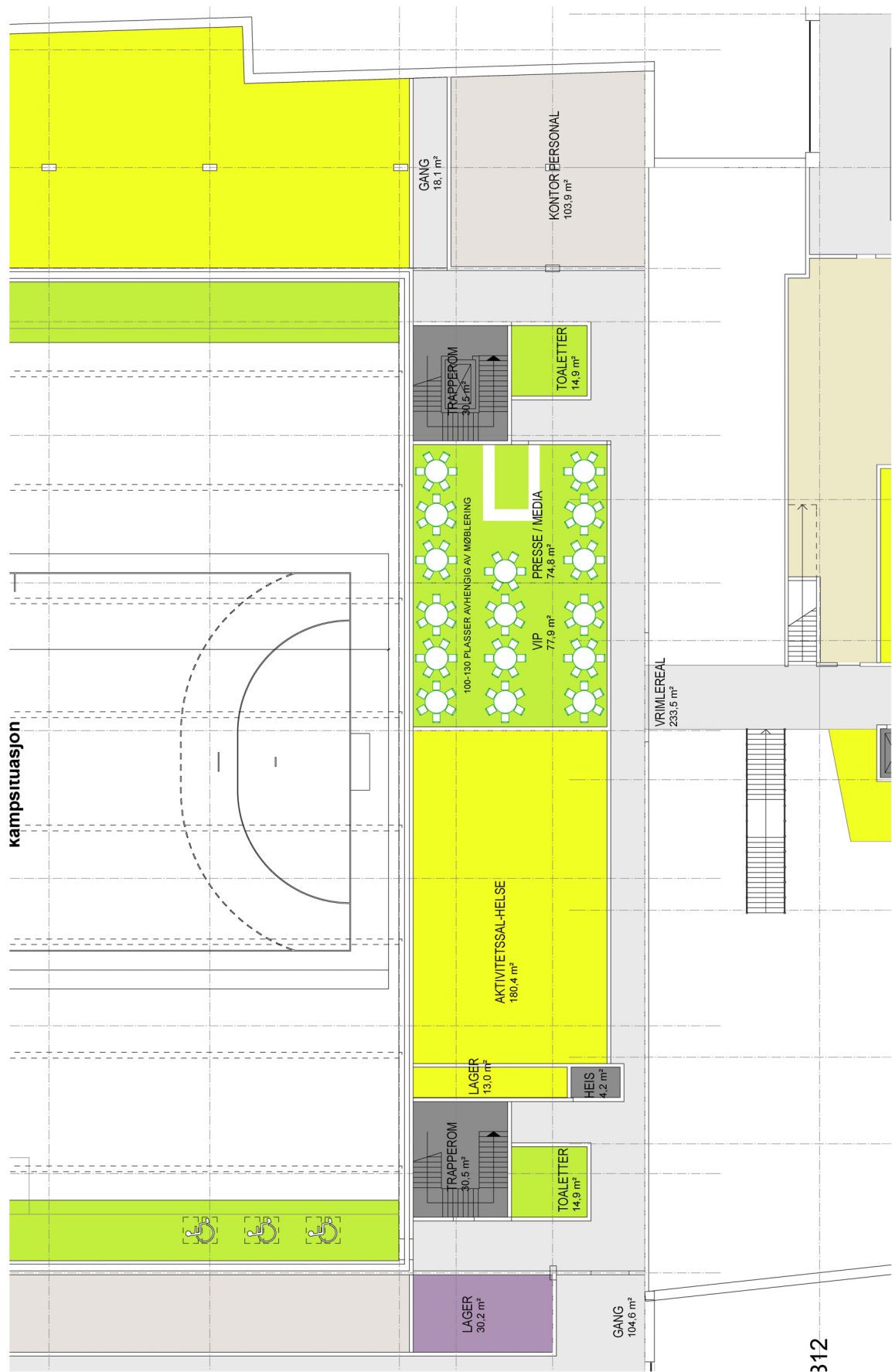
Tegninger av mulige arealer til folkehelseformål i Aquarama (foreløpige tegninger)

[illegible]

3. etasje

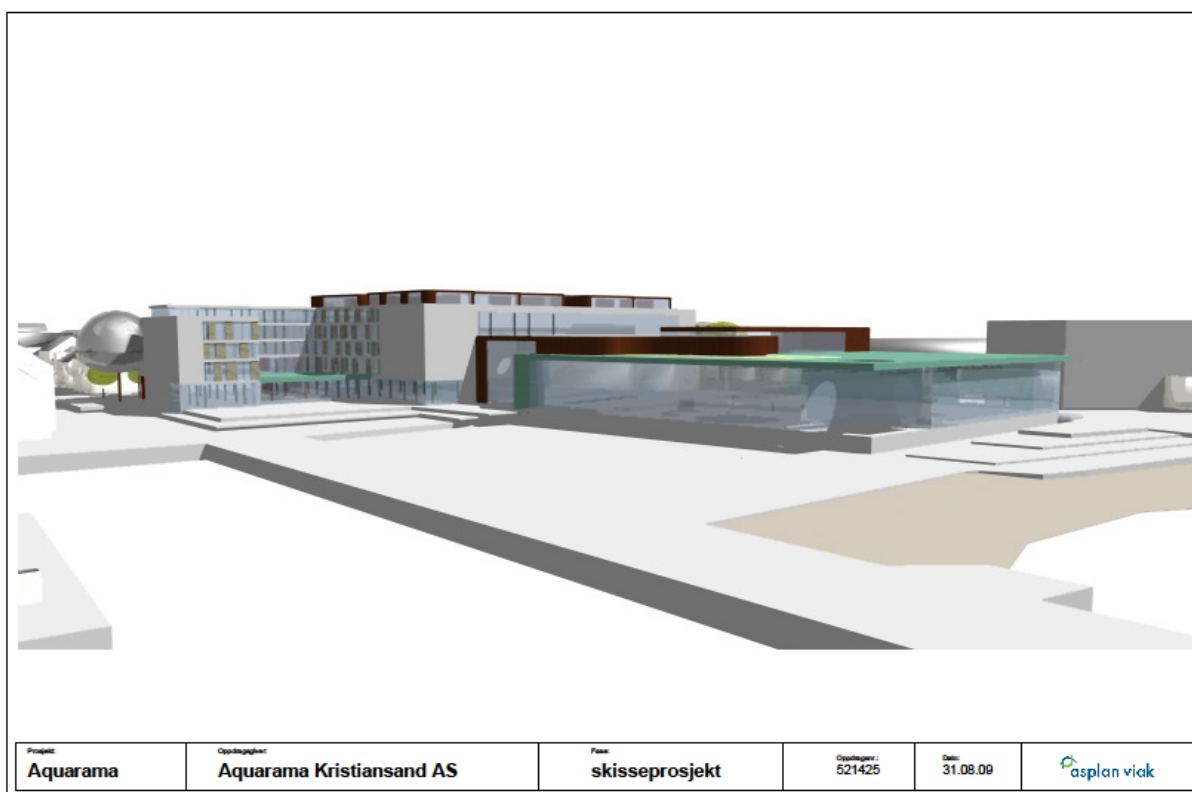
Aktivitetssal –helse / Kantine 2. etasje

Kortversjon
FOLKEHELSE I

AQUARAMA KRISTIANSAND

Utkast 22.03.10

Innhold

1	Innledning.....	12
1.1	Målsetning.....	12
1.2	Målgrupper.....	13
1.3	Struktur.....	14
2	Folkehelsebegrepet.....	14
2.1	Virkemidler	14
2.2	Effekt	14
2.3	Organisasjonsstruktur	15
3	Status.....	15
3.1	Årsaker.....	15
3.2	Utviklingstrekk - Voksne	15
3.3	Utviklingstrekk - barn og unge	15
3.4	Agder/Sørlandet/Kristiansand.....	16
4	Strategi	16
4.1	Aquaramas strategi	16
4.2	Samfunnsøkonomiske effekter av fysisk aktivitet.....	16
5	Aktører.....	18
5.1	Kristiansand kommune.....	18
5.2	Fylket	20
5.3	Helse- og omsorgsdepartementet/Samhandlingsreformen	21
5.4	Sosial og helsedirektoratet.....	22
5.5	Sørlandets sykehus.....	22
5.6	Universitetet i Agder	22
5.7	Private aktører.....	22
5.8	NAV.....	22
6	Aquarama-modellen.....	23
6.1	Eierskap(Kruse-BRG).....	23
6.2	Partnerskap(komm./Kruse-BRG)	23
6.3	Driftsmodell(salg off./salg privat/tjenestelevering/...).....	23
6.4	Økonomisk bærekraft.....	23

1. Innledning

Målsetning

Aquarama har en omfattende målsetning som grovt kan deles i to områder. For det første skal det være et sted for fysisk aktivitet på alle nivåer, fra lavterskel til toppidrett. For det andre skal det være et sted som stimulerer en størst mulig del av befolkningen til å ta vare på egen helse. Dette innebærer bl.a. tilrettelagte lavterskeltilbud, veiledning, rådgivning, kunnskapsformidling og generelt folkehelsearbeid.

Kommunehelsetjenesteloven (§ 1-2 Helsetjenestens formål)

"Kommunen skal ved sin helsetjeneste fremme folkehelse og trivsel og gode sosiale og miljømessige formål, og søke å forebygge og behandle sykdom, skade eller lyte. Den skal spre opplysning om og øke interessen for hva den enkelte selv og allmennheten kan gjøre for å fremme sin egen trivsel og sunnhet og folkehelsen.

Kommuneplanen

Kommuneplanen for Kristiansand(2005-2014) angir fire hovedsatsingsområder. Alle fire områdene har felter hvor Aquarama vil kunne bidra til måloppnåelse.

"Landsdelssenter og regional utvikling"

Det er særlig utfordrende å videreutvikle Kvadraturen med randsone som attraktivt, funksjonelt og bærekraftig senter. Det er også en utfordring å utvikle byen som knutepunkt samt tilrettelegge nødvendig infrastruktur for næringsliv, utdanning og kulturliv for hele landsdelen.

"Vekst og verdiskapning"

Slik vil vi ha det:

Kristiansand fremstår som Norges mest spennende og opplevelsesrike by.

☐ At bysenteret styrkes som tyngdepunkt innen handel, service, næring og kulturliv.

"Levekår og livskvalitet"

Slik vil vi ha det:

Folkehelsen i Kristiansand er bedret.

Slik gjør vi det:

☐ Bevisstgjøre og formidle kunnskap om verdien av god folkehelse.

☐ Viktige beslutninger skal belyses i forhold til den virkning de kan ha for folkehelsen.

☐ Redusere helseforskjeller mellom sosiale lag, etniske grupper og kjønn.

☐ Bidra til bedret psykisk og fysisk helse generelt ved å gjennomføre helse- og trivselsfremmende tiltak.

☐ Bidra til at færre får livsstilssykdommer, ved at kommunen driver målrettet forebygging for alle aldersgrupper.

☐ Synliggjøre folkehelsebyen Kristiansand i nasjonal og internasjonal sammenheng.

"Bærekraftig utvikling"

Et attraktivt bymiljø skal forvaltes og videreutvikles. Det gjelder møteplasser, offentlige rom og friområder.

Kommunedelplan Idrett og friluftsliv

Aquarama imøtekommer mange av de målene som ligger i kommunedelplanen for idrett og friluftsliv, spesielt knyttet til aktivitet i Folkebadet og til hallidretter.

I tillegg vil det kunne gi et sterkt bidrag til senioraktivitet og videreutvikling av lavterskelaktiviteter til enkeltpersoner eller grupper som normalt ikke benytter seg av tilbud som ligger i et aktivitetssenter.

Strategidokument for folkehelsearbeidet i Kristiansand

Folkehelsearbeid er en tung satsing både fra departementet, fra fylkeskommunen og for Kristiansand kommune. Målsettingene er nedfelt i et strategidokument, og Aquarama vil være et bidrag i satsingene på dette i årene fremover.

Folkehelsearbeidets hovedstrategier :

- 1. Legge forholdene til rette for positive opplevelser for folk i alle aldre, slik at flest mulig kan trives som innbyggere i kommunen.*
- 2. Bidra til at alle barn og unge opplever egen mestring som et godt grunnlag for voksenlivet. Ved tjenesteutøvelse til befolkningen må også brukerens mestring stå i fokus for arbeidet.*
- 3. Utjevne levkår og sosioøkonomiske forskjeller, slik at flest mulig får del i velstandsutviklingen med den helseforbedring det innebærer.*
- 4. Tilrettelegge for en positiv livsstil for befolkningen for å redusere omfanget av livsstilssykdommer.*
- 5. Øke kunnskap og bevissthet om den betydning innbyggernes fysiske og sosiale omgivelser har for folkehelsen, og sørge for at disse forhold tillegges vekt når betydningsfulle avgjørelser for kommunen treffes.*
- 6. Tilrettelegge for og samhandle med frivillige organisasjoner, nabokommuner, fylke og region, samt med SSHF og HiA om en felles innsats for bedre folkehelse.*

Regional planforankring

Forslag til Regionplan Agder 2020 "Med overskudd til å skape" angir hovedtema, et av disse omhandler det gode livet. For å nå dette målet vil helsefremmende og forebyggende folkehelseiltak som en viktig. Den forestående samhandlingsreformen stiller karv til kommuner og fylkeskommuner når det gjelder forebyggende helsearbeid. Lovfesting av fylkeskommuners oppgaver i folkehelsearbeidet gir Agder og økte muligheter for samhandling i levekårsarbeidet. Aquarama vil være et eksempel på slik samhandling.

Målgrupper

Aquarama skal være for "Alle innbyggere". Det vil bli et senter som samler svært ulike grupper i befolkningen, og som forhåpentligvis kan stimulere til en betydelige økning i andelen av befolkningen som bruker senteret og stimulerer til en økning i aktivitet hos den enkelte.

Et grovt anslag på antall besøk i Aquarama på årsbasis :

Folkebadet (inkl. badeland)	250.000
Idrettshall(-er)	200.000
Treningssenter/Aktivitetsrom	50.000
Kommunale kontorer	20.000
Private helseaktører	30.000
Totalt	550.000

Det er også mulig å forsøke å synliggjøre ulike grupper :

Barn og unge i organisert idrett
Elever på de videregående
60+
Mennesker med behov og ønske om livsstilsendring
Mennesker under rehabilitering
Mennesker med kroniske lidelser
Mosjonister

Aktive idrettsutøvere(svømming/stup/håndball/basketball...)

Struktur

Aquarama vil bli et aktivitetssenter med lave terskler og høy tilgjengelighet, på alle måter. Det vil bli lagt vekt på at bygget og strukturen er åpen og inviterende, og det legges opp til å skape sosiale møteplasser.

Bygget vil ha en felles mottakelse/resepsjon for alle brukerne. Her vil både de kommunale tjenestene, aktivitet- og livsstilstilbudet, andre helsetjenester og frivillige organisasjoner være samlet.

Det legges stor vekt på å skape et oversiktlig og enhetlig preg i bygget.

I Kristiansand kommune jobbes det spesielt med å tilrettelegge bygg, gatemiljø og friluftsområder for alle uansett funksjonsnivå. Universell utforming vil være en forutsetning i Aquarama.

2. Folkehelsebegrepet

Samfunnet bruker i dag store ressurser på behandling av sykdom, (sykehustjenester ca 103 mrd, kommunale helse- og omsorgstjenester ca 87 mrd) som altså har begrenset mulighet til å bedre folks helse, mens det brukes svært mye mindre på helsefremmende og sykdomsforebyggende tiltak, der det virkelig er mye helsegevinst å hente, og særlig om man ser det i en samfunnsøkonomisk sammenheng.

Dette er også et av de sentrale poeng i stortingsmeldingen om samhandlingsreformen som ble lagt frem 19. juni, og som bebuder en vesentlig oppbygging av helsefremmende arbeid i kommunene.

Virkemidler

Nyere forskning er meget entydig på at det viktigste bidraget til forbedret folkehelse er øket fysisk aktivitet. Andre sentrale områder er forbedret kosthold, redusert røyking og redusert bruk av rusmidler.

En større utfordring er hvordan man bidrar til øket fysisk aktivitet, og de spesielle utfordringene som er knyttet til ulike deler av befolkningen.

Helsedirektoratets rapport "Fysisk inaktive voksne i Norge – Hvem er inaktive og hva motiverer til økt fysisk aktivitet?"(mai 2009) gir en meget god oversikt over utfordringer og virkemidler.

"Fysisk inaktivitet er fremtidens store helseutfordring. Økende inaktivitet gir negative konsekvenser; både fysisk, psykisk og sosialt. Det er derfor ønskelig å få mer kunnskap om hvilke faktorer som er sentrale for å øke aktivitetsnivået blant inaktive." Fra forordet i rapporten.

Rapporten angir at ca 1 av 3 av den voksne befolkning er inaktive. Det betyr at de vanligvis ikke utfører aktivitet som gjør dem andpustne eller svette. Samtidig er det under 20% som oppfyller anbefalingene om daglig fysisk aktivitet på minst 30 min. 3 av 4 i gruppen med inaktive kan tenke seg å bli mer aktive. Det viser at det ligger et stort potensiale i dette segmentet. Sannsynligvis vil en helseeffekten kunne være stor om man klarer å øke aktiviteten i denne gruppen.

Et annet interessant aspekt i denne gruppen, er at av de som oppgir å ha vært aktive tidligere, er interessen for igjen å bli mer aktiv betydelig større enn for de som aldri har vært fysisk aktive. Dette er også et viktig innspill i forhold til å arbeide med barn og unge.

Effekt

For å bidra til livsstilsendringer er det vanlig å operere med to hovedstrategier; tilrettelegging og påvirkning/informasjon. For å få folk til å sykle til jobb/skole må man både bygge sykkelveier og arbeide med å få dem til å skjønne at det er fornuftig å sykle.

Aquarama skal bidra på begge feltene. Bygget får fasiliteter for omfattende og allsidig fysisk aktivitet for alle deler av befolkningen. I tillegg vil det bli et senter med mye kompetanse om folkehelse, og med et sterkt fokus på å stimulere til aktivitet.

Organisasjonsstruktur

En viktig forutsetning for at Aquarama skal kunne lykkes med å bli en bidragsyter i folkehelsearbeidet fremover, er en rasjonell og effektiv organisering av det kommunale tilbudet, og et smidig samarbeid med de private aktørene. Dette bør etableres i en tidlig fase av prosessen, og det må avspeiles både i fysisk organisering og i kommunikasjon og ansvarslinjer.

Status

Nedenfor gjengis i korte trekk status på noen folkehelserelaterte områder i Norge, i Agder og i Kristiansand. En mer fyldig oversikt ligger som vedlegg.

Årsaker

Risikofaktorer, som høyt blodtrykk, overvekt og fysisk inaktivitet, og vaner knyttet til alkohol, kosthold og røyking, er de viktigste årsakene til sykdom og død i Europa. Verdens helseorganisasjon (WHO) anslår at 8 av 10 hjerteinfarkt, 9 av 10 tilfeller diabetes type 2 og over 3 av 10 krefttilfeller kan forebygges med endringer i kosthold, fysisk aktivitet og røykevaner¹².

Utviklingstrekk - Voksne

Stortingsmeldingen «Resept for et sunnere Norge» kom i 2003, og har vært en viktig premissleverandør for folkehelsearbeidet i landet. De viktigste positive utviklingstrekkene innen folkehelseområdet er økt levealder og nedgang i dødelighet av hjerte- og karsykdom. Utfordringene er økt forekomst av overvekt og fedme samt alvorlige sykdommer relatert til levevaner – som kreft, diabetes type 2 og KOLS. Også innen området psykisk helse er det store folkehelseutfordringer.

Ser vi på utviklingen innen ulike levevaner fortsetter trenden med nedgang i røyking. Alkoholforbruket i befolkningen øker.

Kostholdet i befolkningen er bedret på noen områder, men det er fortsatt store deler av befolkningen som har et uheldig kosthold. Samtidig er trenden en mer inaktiv livsstil gjennom stillesittende hverdag og fritid.

Det er viktig å opprettholde innsatsen også når noe går i riktig retning, ellers kan gode trender stoppe opp eller gå i uheldig retning.

Utviklingstrekk - barn og unge

- Overvekt og fedme er et økende problem og vektøkningen ser ut til å ha vært størst hos de unge.
- Stillesittende aktivitet foran PC og TV utenom skoletid øker kraftig.
- En nasjonal kartlegging viser at 90 prosent av landets niårige gutter og 76 prosent av jentene oppfyller de nasjonale anbefalingene om minst 60 minutters daglig fysisk aktivitet. Blant 15-åringene er det bare omlag halvparten som har et aktivitetsnivå i tråd med anbefalingene. Det er en tydelig tilbakegang når man ser på friluftslivsaktiviteter generelt.
- I Norge spiser både barn og voksne vesentlig mindre frukt og grønnsaker enn i andre land sør i

- Stadig færre unge røyker.

Agder/Sørlandet/Kristiansand

En ny norsk undersøkelse viser at fysisk aktivitetsnivå på Sørlandet (Agder og Rogaland) er lavere enn regionene Østlandet, Vestlandet og Trøndelag, men høyere enn Nord-Norge.

Når det gjelder røyking ligger Kristiansand noe lavere enn landet for øvrig, men regionen noe høyere.

23% av kvinnene og 25% av mennene benytter idrettsanlegg relativt hyppig. For mennene er dette bedre enn snittet, for kvinnene på snittet.

I Kristiansand kommune gir "Ung i balanse"-undersøkelsene tall på både fysisk form og aktivitetsnivå. Disse tallene viser at Kristiansands ungdom på de fleste områder både er i bedre form og mer aktive enn det som er vanlig å finne i tilsvarende undersøkelser.

Tallene herfra viser at 12-15 % av elevene på ungdomstrinnet er innenfor kategorien "Fedme". Dette er nært landssnittet.

3. Strategi

Aquaramas strategi

Aquarama vil være et av flere virkemiddel i Kristiansands folkehelsesatsing fremover. Det betyr at en bl.a. tar utgangspunkt i det vedtatte "Strategidokument for folkehelsearbeidet i Kristiansand(nov.2006)", samtidig som en tilpasser seg ny informasjon om status og virkemidler.

Kommunen har valgt å kombinere store aktivitetsarealer med generelle tilbud i primærhelsetjenesten. Det medfører at Aquarama vil bli et sted som retter seg mot alle innbyggere(primærforebygging).

Samtidig er det lagt inn kommunale funksjoner som retter seg mot grupper med øket risiko for sykdom eller uhelse(sekundærforebygging). Dette tilbudet vil kunne styrkes gjennom at private aktører med ulik kompetanse blir en del av fagmiljøet. Samlet vil dette kunne gi disse gruppene et forbedret tilbud både med hensyn til behandling, rådgivning og aktivitet.

Samfunnsøkonomiske effekter av fysisk aktivitet

Det er en komplisert øvelse å dokumentere effekter av forebyggende arbeid. Avstanden mellom såing og innhøsting kan være lang, effekten og utbyttet av investeringene kommer over lang tid.

I 2007 gav Sosial- og helsedirektoratet ut en rapport (IS-1435) om "Helseeffekter i samfunnsøkonomiske analyser". Denne rapporten er en del av Sosial- og helsedirektoratets oppfølging av St.meld. nr.16 (2002-2003) om Folkehelsepolitikken. Her redegjøres for hvordan samfunnsøkonomiske vurderinger kan inngå som en del av beslutningsgrunnlaget i sektorovergripende helsekonsekvensutredninger. I tillegg argumenteres det for at metodikken for nyttekostnadsanalyser, med eksplisitt økonomisk verdsetting av liv, helse og trivsel, også kan anvendes til å gjøre systematiske samfunnsøkonomiske vurderinger av tiltak innen helsesektoren. Sosial- og helsedirektoratet erkjenner at bruk av økonomisk verdsetting av liv og helse i samfunnsøkonomiske vurderinger i helsesektoren er et vanskelig felt. Direktoratets fagrolle tilsier imidlertid at vi er forpliktet til å gjøre oppmerksom på at dersom man *ikke* legger samfunnsøkonomiske analyser til grunn ved prioriteringer,

kan dette medføre lavere velferd for det norske folk i form av tapte leveår og tapt livskvalitet. Det er i denne rapporten foreslått at 500.000 kr som verdi på et statistisk leveår med full helse kan gis en bred anvendelse i sektorovergripende helsekonsekvensutredninger.

I 2008 gav Helsedirektoratet ut en rapport(IS-1562) om "Positive helseeffekter av fysisk aktivitet – En konkretisering av veien mot mer fullstendige samfunnsøkonomiske analyser".

Rapporten tar utgangspunkt i at et menneske som går fra å være fysisk inaktiv til å være fysisk aktiv statistisk sett vil få en betydelig helsegevinst i form av redusert sykdom, økt livskvalitet og økt levealder. Rapporten vurderer hvilken størrelsesorden og verdi en skal bruke på slik helsegevinst i samfunnsøkonomiske analyser. For at man skal få et best mulig anslag på de samfunnsøkonomiske besparelsene av fysisk aktivitet, må helsegevinstene baseres på *alle* sykdomsgrupper der det kan dokumenteres at fysisk aktivitet har positiv effekt. (Se for eksempel FYSS (2008) for en oversikt over slik dokumentasjon.) Når de totale besparelsene skal inkluderes i fremtidige samfunnsøkonomiske analyser, vil det være en fordel om de positive helseeffektene av fysisk aktivitet kan spesifiseres og grupperes i følgende undergrupper:

1. Reduserte behandlings- og medisinkostnader (både for helsevesenet og andre aktører)
2. Produksjonsgevinster (både for enkeltindivider og samfunnet)
3. Velferdseffekter (for enkeltindivider i form av økt livslengde og livskvalitet).

En har så tatt utgangspunkt i rapporten "Helseøkonomisk modellering av betydningen av fysisk aktivitet i den norske voksne befolkningen"(Sørensen og Andersen, 2007).

Sørensen og Andersen påpeker at beregningene konsekvent er gjort konservative, dvs. at forutsetninger er valgt slik at anslagene gir en undervurdering av helseeffektene. Det oppgis for eksempel at besparelser for psykiske lidelser og muskel- skjelettsykdommer ikke med.

Besparelser i helsevesenet

Nåverdien (beregnet med 5 % diskonteringsrente) av nettobesparelsene i helsevesenet er anslått til mellom 28.000 og 47.000 kr per 30-årig person som blir moderat fysisk aktiv. Det er da fratrullet økte omkostninger i helsevesenet i perioden med økt levetid.

Produksjonsgevinster

Nåverdien av produksjonsgevinster er beregnet til mellom 4.000 og 20.000 kr ved anvendelse av friksjonsmetoden. Ved anvendelse av human kapital metoden er nåverdien av produksjonsgevinstene beregnet til mellom 21.000 og 68.000 kr. I en situasjon med mangel på arbeidskraft, og en altså ikke direkte kan erstatte en arbeidstaker som faller utenfor arbeidsmarkedet, er det riktigst å bruke human kapital metoden til å anslå produksjonsgevinster.

Velferdseffekter

Velferdseffektene for en gjennomsnittlig inaktiv 30-årig person som blir moderat fysisk aktiv målt i vunne leveår, dvs. økt livslengde, er anslått til 1,4 år for en mann og 0,8 år for en kvinne. Målt i antall år denne gjennomsnittspersonen unngår sykdom, dvs. et mål på livskvalitet, fås 2,2 og 1,4 år for hhv. menn og kvinner. Summert til et

samlemål "leveår med full livskvalitet" eller såkalte kvalitetsjusterte leveår (QALY), oppgis hhv. 1,9 og 1,1 QALY.

Effekt i kroner

Tabellen nedenfor viser at antall år frem til de vunne leveårene oppnås har stor betydning dersom man diskonterer i nåverdiberegningen. Dette gjelder enten en regner i antall leveår eller setter en eksplisitt kroneverdi på leveårene.

Alders- gruppe	Antall vunne leveår	Forventet oppnådd levealder	Antall år til de vunne leveårene oppnås	Leveårene s vekt angitt i antall år. 1 (Nåverdi)	Leveårenes vekt angitt i kroner. 2 (Nåverdi)			
					0 % oppjust.	2 % oppjust.	3 % oppjust.	4 % oppjust.
30-åring	6	86	50	0,74	369.000	1.041.000	1.762.000	3.000.000
40-åring	5,5	85,5	40	1,01	505.000	1.168.000	1.788.000	2.750.000
50-åring	5	85	30	1,37	683.000	1.301.000	1.800.000	2.500.000
60-åring	4	84	20	1,66	838.000	1.281.000	1.599.000	2.000.000
70-åring	3	83	10	1,87	937.000	1.183.000	1.331.000	1.500.000
75-åring	2	82	5	1,55	775.000	879.000	937.000	1.000.000

1 Den vekt leveårene vil få i en kostnadseffektivitetsanalyse uten eksplisitt verdsetting av leveår.

2 Den vekt leveårene vil få i en nyttekostnadsanalyse med en eksplisitt verdsetting av leveår på 500.000 kr.

4. Aktører

Kristiansand kommune

Folkehelsesatsing

Folkehelse kan defineres som samfunnets samlede innsats for å styrke helsefremmende faktorer og forebygge sykdom. Alle viktige samfunnsaktører påvirker folks helsesituasjon på godt og vondt, selv om svært mange av dem er lite bevisst denne effekten, og i den store sammenheng er helsetjenesten av underordnet betydning. Men kommunehelsetjenestelovens formålsparagraf setter folkehelse som en sentral primæroppgave for kommunen. Selv om rammebetingelsene ikke har gjort det lett å ha et så stort fokus på dette som loven forutsetter har Kristiansand utmerket seg ved sin satsning på folkehelse. Folkehelseforum ble etablert i 2001 som en sentral arena for arbeidet og for samhandling og ideutveksling mellom alle de ulike aktørene, og strategiplan for folkehelse fra 2006 skisserer satsningsområder og arbeidsmetoder. Vi har stadig utviklet nye tiltak, og er helt i front i norsk sammenheng med dette arbeidet.

Samhandlingsreformen (Stortingsmelding 47, 2008-2009) har som et hovedmål å vri samfunnets innsats fra kostbar behandling av avansert sykdom mot helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid. Et kjernepoeng er å lage økonomiske virkemidler som kan støtte og stimulere en slik utvikling, og i motsetning til dagens situasjon gjøre det lønnsomt for kommunen å arbeide helsefremmende. Det vil åpne for en kraftig økning av tiltak med helsefremmende og sykdomsforebyggende målsetting. Vi trenger derfor både å styrke og utvide aktiviteter vi har i gang i dag, og utvikle stadig flere og nye tiltak, og vi trenger å etablere arenaer for dette arbeidet.

En hovedutfordring er å finne tiltak som kan nå frem til og rekruttere deltakere fra det stadig større mindretall av befolkningen som preges av fysisk inaktivitet, og som ikke benytter seg av eksisterende tilbud gjennom organisert idrett og ulike treningstilbud.

Økonomisk vil kommunen kunne bidra i utgangspunktet ved å leie eller kjøpe lokaler til å etablere kommunale virksomheter og tjenester i senteret. Etter hvert som den økonomiske omleggingen som samhandlingsreformen forutsetter blir gjennomført, vil kommunen få styrket muligheten til å etablere og drive stadig nye aktiviteter.

Idrettens behov

Organisert idrett

Den organiserte idretten inkludert bedriftsidretten i Kristiansand favner pr. i dag omtrent 33 000 aktive. Dette fordrer god tilrettelegging av idrettsanlegg for trenings- og kamp/stevneavvikling i ulike idretter. Aquarama vil være et svært godt bidrag for å styrke anleggsdekningen til flere idrettsgrener.

Svømmehall

Svømmeanlegget vil ha en vannflate som er 4 ganger større enn hva dagens svømmehall tilbyr. Anlegget kan deles opp og dermed tilby flere brukergrupper et tilbud samtidig. Varmtvannsbassenget vil kunne ta imot ytterligere flere brukergrupper parallelt.

Svømmeanlegget muliggjør at svømmeidretten, med svømmeklubber og stupeklubb, vil bli imøtekommet med langt mer treningstid enn hva tilfellet er i dag. Klubbene har dermed muligheten til å kunne utvide sitt tilbud og favne flere utøvere. Muligheten for avvikling av nasjonale mesterskap opprettholdes.

Idrettshallen(e)

Det er innarbeidet areal for kroppsøving og idrett som tilsvarer arealflaten av to idrettshaller. På dagtid er det elever ved de to nærliggende videregående skolene med over 2000 elever som skal benytte hallene til kroppsøving. Aktivitetsarenaene skal også imøtekomme trening til byens idrettslag på ettermiddag - og kveldstid. I dag er det underdekning av treningstid i flerbrukshaller til idrettslag – dette anlegget vil bidra til å bedre denne situasjonen.

Ikke minst skal det tilrettelegges for gjennomføring av større idrettsarrangement for toppidrettslag i Kristiansand, så dette blir byens "storstue - arrangementshall" for innendørsidrettene.

Uorganisert idrett

Den "jevne" innbygger – mosjonisten!

I et folkehelseperspektiv imøtekommer Aquarama alt fra toppidrett til mosjonisten, og anlegget vil være et viktig bidrag i et felles kommunalt løft for å styrke folkehelsen i kommunen. Svømming er, sammen med turgåing, en aktivitetsform som i stor grad fanger og imøtekommer mosjonistbehovet i den voksne befolkningen. Aquarama vil med sin svømmearena, som vil bli svært tilgjengelig for vanlig publikum, bli et veldig attraktivt tilbud for alle innbyggere som trives med å utfolde seg i vann.

Lavterskeltilbud

Aktivitetsareal på 400m² med tilpassede garderober, vil være særlig egnet som arena til å gjennomføre ulike lavterskeltilbud i fysisk aktivitet. Arealene kan deles opp slik at flere grupper kan benytte arealene samtidig. Lokalene vil være et viktig bidrag til at kommunen kan være mer målrettet i sin fremtidige satsning på folkehelsearbeid.

Målgruppen her er eldre, utsatte barn og unge, elever på videregående skole, mennesker som trenger rehabilitering, med mer. Øvrige idrettshaller i kommunen gir ikke rom til denne type aktiviteter pga kroppsøving og treningstid for idretten.

Fylket

§ 3 Fylkeskommunens oppgaver med å fremme folkehelse

Fylkeskommune rolle i folkehelsearbeid blir omtalt i regjeringens *Ot.prp.nr.73 /2008-2009*) - Forslag til lov om fylkeskommuners oppgaver i folkehelsearbeidet

"Fylkeskommunen skal fremme folkehelse jf. § 1 innen de oppgaver som fylkeskommunen er tillagt, herunder regional utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting. Fylkeskommunen skal være pådriver for, og samordne folkehelsearbeidet i fylket, bl.a. gjennom alliansebygging og partnerskap og ved å understøtte kommuners folkehelsearbeid.

Rollen som regional utviklingsaktør er ytterligere forsterket i *Ot.prp.nr.10 (2008-2009)* - Lov om endringer i forvaltningslovgivningen

"Fylkeskommunen skal stimulere til at folkehelsepremisser legges til grunn i alle relevante områder, for eksempel planlegging, samfunnsutvikling, nærings- og innovasjonsvirksomhet".

Det vises til intensjonsavtale folkehelse mellom Kristiansand og Vest-Agder fylkeskommune fra 2006. Vest-Agder fylkeskommune ønsker å styrke folkehelsesatsingen i Kristiansand, og i denne satsingen er et "Frisklivssenter" i Aquarama en vesentlig bit.

Det er viktig i denne sammenheng å få frem at folkehelsetiltak i hovedregelen tilrettelegges i kommunal regi, fylkeskommunen har ikke behov for direkte å leie lokaler til tiltak utover kroppsøving i videregående skole. Hvordan fylkeskommunale midler i henhold til overnevnte avtale benyttes, må man komme tilbake til når prosjektet konkretiseres.

Folkehelseperspektivet i Aquarama som helhet

Det vil være viktig å ta hensyn til universell utforming i alle faser av utbyggingen. I tillegg må anlegget driftes slik aktivitetstilbudet i størst grad er tilgjengelig for "den vanlige innbygger". Med dette menes at anlegget bør ha tilbud til alle aldersgrupper, uavhengig av kjønn og sosial bakgrunn.

En viktig del av folkehelsearbeidet i dag er å utjevne sosial ulikhet i helse og minske relativ fattigdom. Målgruppen for folkehelsearbeid vil ofte være marginaliserte grupper (kronikere, innvandre, trygdede, de med lav inntekt, inaktive, eldre m. m). Dersom en lykkes med tiltak for disse har det stor innvirkning på folkehelsen totalt sett. Det er et poeng å utrede hva disse målgruppene trenger av tilbud i senteret, og sikre en lav "inngangsterskel" i aktivitet. Gruppen er mindre betalingsvillig og krever andre rammer i tilrettelegging. Faktorer som pris, tilgjengelighet, universell utforming, åpningstider, sosiale terskler og lavterskeltilbud i frisklivssentral er viktig.

Tilgjengeligheten til hovedbasseng, og ikke minst en vurdering av terapibasseng og varmtvannsbasseng er viktig.

Kroppsøving tilrettelagt i et folkehelseperspektiv

Det vil være viktig å fokusere på mangfoldet av elever og tilrettelegging også for de gruppene som i utgangspunktet ikke tiltrekkes av idrettshaller og den organiserte idretten. Stikkord i denne sammenheng kan være;

- Utforming av garderober og skjerming av elever i omkladningssituasjoner
- Undervisning for delvise elever i kroppsøving

- Elever med spiseforstyrrelser og andre livsstilsutfordringer. Her kan en frisklivssenter tilby samtaleoppfølging og praktisk tilrettelegging for fysisk aktivitet/ernæring
- Bruk av hele Aquarama som anlegg til egentreningsperioder for VG2 VG3, elevene opptre individuelt og for tilgang i anlegget på egen hånd. Her kan det være ønskelig å tilby elever egne adgangskort
- Alternativ undervisning for drop out elever både i videregående og ungdomskole

Frisklivssenter i Aquarama

Med begrepet "frisklivssenter" menes et eget definert areal i bygget, hvor det er etablert et system for å nå fram til de mest fysisk inaktive, samt personer med sykdom eller skade som kan ha god nytte av livsstilsendring. Dette betyr at en frisklivssenter skal tilby lavterskelaktiviteter med mulighet for veiledning og endringsfokusert rådgivning i forhold til;

- fysisk aktivitet
- kostholds/ernæring
- tiltak som reduserer røyk/tobakksbruk
- rusforebygging
- psykisk helse

Et frisklivssenter bør være offentlig (kommunalt forankret), og tilbudet som tilbys skal i hovedsak komme innbyggerne til gode. Resultatet av aktivitetstilbudet skal utjevne "sosial ulikhet i helse". Aquarama og et frisklivssenter bør ha et regionalt aspekt, sikre et bredt faglig samarbeid, samhandling, sambruk og ressursutnyttelse for kommuner i Knutepunktet Sørlandet. SSHF og UIA bør trekkes inn for å sikre faglig utvikling og forskning.

4.1

Helse- og omsorgsdepartementet/Samhandlingsreformen

Den såkalte samhandlingsreformen vil være en svært sentral faktor i utviklingen av "Helse-Norge" de nærmeste årene.

Pasientene skal få bedre behandling der de bor. Det skal lønne seg å forebygge sykdom i forkant i stedet for å reparere i etterkant. Regjeringen vil satse mer på å unngå at folk blir syke og vil sørge for at det lønner seg for kommuner og sykehus å samarbeide. (Bjarne Håkon Hanssen)

Utfordringer

- 1: Pasientenes behov for koordinerte tjenester besvares ikke godt nok – fragmenterte tjenester
- 2: Tjenestene preges av for liten innsats for å begrense og forebygge sykdom
- 3: Demografisk utvikling og endring i sykdomsbildet gir utfordringer som vil kunne true samfunnets økonomiske bæreevne

Hovedgrep

- 1: Klarere pasientrolle
- 2: Ny framtidig kommunerolle
- 3: Etablering av økonomiske insentiver
- 4: Spesialisthelsetjenesten skal utvikles slik at den i større grad kan bruke sin spesialiserte kompetanse

5: Tilrettelegge for tydeligere prioriteringer

Pilotprosjekt

Aquarama bør ta mål av seg til å kunne bli et pilotprosjekt og et fyrtårn når det gjelder å samordne offentlige og private ressurser i arbeidet for bedret folkehelse, og i å utvikle et moderne frisklivssenter..

På en slik bakgrunn vil det være naturlig å arbeide for å få statlige midler til å utvikle nye modeller og arbeidsformer.

Sosial og helsedirektoratet

Sosial- og helsedirektoratet har et sterkt fokus på forebyggende arbeid, og på samhandlingen mellom statlig og kommunal helsetjeneste.

Sørlandets sykehus

Den ovenfornevnte samhandlingsreformen vil medføre et utvidet samarbeid mellom kommuner og statlige helseforetak. En betydelig andel av de midlene som i dag går direkte til helseforetakene, vil i fremtiden kanaliseres gjennom kommunene.

Konsekvensene av dette vil sannsynligvis bli at kommunene vil måtte organisere tilbud som ivaretar noen av de tjenestene som i dag gis fra helseforetakene.

Universitetet i Agder

Universitetet i Agder har et sterkt og kompetent fagmiljø i Fakultet for Helse- og idrettsfag. Her er også studietilbud innen folkehelse på bachelornivå, og sannsynligvis også på masternivå fra 2010.

Det vitenskapelige personalet har kompetanse på alle sentrale områder innen fysisk aktivitet, ernæring, overvekt, rus, tobakk og psykisk helse.

Private aktører

Hele Aquaramakonseptet er bygget på et dynamisk samspill mellom offentlige og private aktører. Det innebærer at det legges til rette for et variert og omfattende tilbud av private aktører innen helsefremming, helseforebygging, rehabilitering og behandling knyttet til Aquarama.

I tillegg vil det være naturlig å arbeide for at ulike frivillige organisasjoner knyttet til idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet kan finne sin plass i Aquarama. Dette vil både gi Aquarama en viktig dimensjon, og forhåpentligvis kunne gi disse organisasjonen et godt utstillingsvindu.

NAV

Alle tjenester som leveres til NAV må gjennom anbudsprosesser. Det medfører at Aquarama både kvalitetsmessig og kostnadsmessig må være konkurransedyktig. Det synes å være tre grupper av brukere gjennom NAV som vil være mest aktuelle brukere.

"Arbeidsrettet rehabilitering" som gir hjelp til å mestre problemer som hindrer personer i å delta i arbeidslivet.

"Raskere tilbake" er et tiltak som har som mål å hindre unødig langvarig sykefravær.

NAV tilbyr også en rekke virkemidler og tiltak for personer som er sykmeldt, eller som står i fare for å bli det.

Aquarama bør ha som en helt klar målsetning å sette sammen kompetanse som gjør at en kan bli en tung leverandør av tjenester innen alle disse tre gruppene.

5. Aquarama-modellen

Eierskap(Kruse-BRG)

Aquarama Kristiansand AS eies 50/50 av Kruse Smith Eiendom AS og BRG Eiendom AS. Selskapet er eier av hele anlegget, og vil tilby leietakere deleierskap i hele anlegget. Det vil være en helt klar forutsetning at alle leietakere tilpasser seg til noen gitte rammer slik at anlegget på alle måter oppfattes som ett samlet og helhetlig anlegg, for eksempel i forhold til fysisk utforming, profilering og drift.

Partnerskap(komm./Kruse-BRG)

Aquarama Kristiansand AS har inngått en Avtale med Kristiansand kommune om å levere definerte tjenester. Dette er fra kommunens side et tjenestekjøp. Avtalen regulerer en rekke forhold, som de økonomiske rammene, krav til kvalitet i tjenester og anlegg, økonomiske garantier i forhold til drift og bygg, samhandling i den daglige drift og videre utvikling av anlegget. Anlegget skal planlegges, bygges og drives i et åpent samarbeid med kommunen som tjenestekjøper.

Kommunen er eier av tomte og Aquarama Kristiansand AS betaler en festeavgift som tilsvarer 10 % av den husleien en årlig får inn fra de kommersielle arealene. Denne er garantert til minimum 5 mill.kr. fra første hele året anlegget er i drift. Det gjelder også om prosjektet skulle bli gjennomført i 2 byggetrinn. Denne inntekten brukes til å subsidiere driften av Folkebadet slik at kommunens tjenestekjøp reduseres. Det er satt en ramme for tjenestekjøpet til 19,2 mill.kr. årlig (2011 kr) for Folkebadet og Idrettshallen. Dersom badedriften går bedre enn budsjettet, vil kommunen få 40 % av det forbedrede resultatet. For Kristiansand kommune som tjenestekjøper er dermed 19,2 mill.kr. en øvre ramme og kostnadene vil bli redusert dersom driften av Folkebadet blir en økonomisk suksess. Aquarama Kristiansand tar ansvaret for eventuelt dårligere resultater i Folkebadet enn budsjettet. Det vises for øvrig til Avtalen, og særlig bilag 15, som regulerer tjenestekjøpet og det økonomiske ansvaret for henholdsvis Aquarama Kristiansand AS og Kristiansand kommune.

Driftsmodell(salg off./salg privat/tjenestelevering/...)

Aquarama Kristiansand AS er ansvarlig for driften av hele anlegget. Selskapet vil etablere et eget driftsselskap for badedrift – Aquarama badedrift AS – for å synliggjøre alle inntekter og kostnader knyttet til Folkebadet. Dette for å sikre at alle kostnader til Folkebadet blir dokumentert i forhold til kommunalt tjenestekjøp og til avtalt fordeling av et eventuelt forbedret økonomisk resultat.

Det vil bli etablert et eget driftsselskap – kalt Aquarama service AS – som skal yte driftstjenester til hele anlegget. Alle ansatte i svømmehallen vil bli tilbudt mulighet til ansettelse i dette selskapet, jfr bestemmelsene om virksomhetsoverdragelse. Det er en klar forutsetning for leveransene fra Aquarama service AS at de kan dokumentere konkurransedyktige priser og leveranser.

Dette sikrer at en får en helhetlig og rasjonell modell for driften av hele anlegget, samtidig som alle kostnader knyttet til det kommunale tjenestekjøpet er adskilt fra resten av driften og godt dokumentert for kommunen som tjenestekjøper.

Økonomisk bærekraft

Det er inngått en avtale mellom Kristiansand kommune og Aquarama Kristiansand AS som er meget økonomisk bærekraftig. Den sikrer kommunen klart definerte tjenester i Folkebadet og idrettsanlegget for en maksimal årlig kostnad, og med mulighet for reduserte kostnader ved gode resultater i Folkebadet. Eierne av Aquarama Kristiansand AS og deres morselskaper Kruse Smith AS og BR-Gruppen

AS, stiller garantier for betaling av festeavgiften på minimum 5 mill.kr pr år, stiller garantier for driften i 10 år, oppad begrenset til 6 MNOK pr år og garantier for 100 mill.kr. i egenkapital til realisering av de kommersielle arealene.

På de kommersielle arealene vil Aquarama Kristiansand inngå avtaler med langsiktige og økonomisk solide aktører. Kommunen vil være en leietaker i forhold til ulike helse- og sosialtjenester. Videre inngås avtaler med profesjonelle og solide aktører på treningssenter, SPA, hotell og ulike private helsetjenester. Dette er med på å styrke fundamentet for en robust og langsiktig trygg drift av hele anlegget.

Siden Aquarama Kristiansand både skal bygge, eie og drive anlegget vil en gjennom både planleggings- og byggefasen sikre seg at en velger løsninger som er langsiktig riktige, slik at de årlige driftskostnadene blir lavest mulig (lavest mulig samlet årlige kostnader inklusiv kapitalkostnader), at anlegget framstår som attraktivt og med gode muligheter for å utvikle anlegget over tid tilpasset endringer i behovet.

Det er derfor vår klare vurderinger at det ligger meget godt til rette for et solid og økonomisk bærekraftig anlegg.

Dato: 28.04.2010
Saksnr.: 200909910-189
Arkivkode E: 223 C
Saksbehandler: Rune Rokseth

Saksgang
Kulturstyret

Møtedato
19.05.2010

Søknad om støtte til CD-produksjon – klagebehandling

Ved den ordinære søknadsrunden på tilskudd til kunst- og kulturformål i januar søkte Børre S. Møinichen om tilskudd til CD-innspilling for et band bestående av fire medlemmer. Musikken er egenprodusert rock, og retter seg mot gutter i 10-14 års alderen. Produksjonen er tenkt gjort med eksterne låtskrivere/produsenter i Grimstad og Kristiansand i perioden mars-juli 2010. Totale kostnader er på kr 189 375, og det ble søkt om kr 50 000.

Søknaden ble behandlet administrativt i henhold til vedtatte retningslinjer, og avslått i brev av 11.03.2010. Avslaget er begrunnet med at tiltaket ikke prioriteres innenfor de begrensede midlene som er til rådighet. Søker har nå klaget på vedtaket, og ønsker å få en ny vurdering i kulturstyret. I klagen kommer det fram at det klages uten å vite på hvilket grunnlag. Det henvises videre til retningslinjene og argumenteres for at søknaden faller innenfor disse.

Totalt ble det i den administrative runden behandlet 60 søknader om til sammen 1,9 mill kr. Tilgjengelige budsjettmidler var kr 400 000, og 24 av søknadene ble derfor avslått. Til CD-produksjoner kom det inn 15 søknader om 440 000 kroner, og 7 fikk tildelt støtte på til sammen 68 000 kroner.

Klagen inneholder en ytterligere utdyping av søknaden, og Kulturdirektøren er enig i at prosjektet faller inn under formålet med tilskuddsordningen. Med begrensede budsjettmidler må det imidlertid foretas strenge prioriteringer, og klagen inneholder etter Kulturdirektørens oppfatning ikke nye momenter som tilsier at klagen bør tas til følge.

Forslag til vedtak:

Klagen fra Abrahams Anorak tas ikke til følge.

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Rune Rokseth
rådgiver

Trykte vedlegg: 1. Klagebrev, 13.03.10
2. Avslag, 11.03.10
3. Opprinnelig søknad, 13.01.10

Utrykte vedlegg: ingen

Dato: 10.05.10
Saksnr.: 201002961-1
Arkivkode E: 243 C3 &00
Saksbehandler: Bjørn Amundsen

Saksgang
Kulturstyret

Møtedato
19.05.2010

Endring av retningslinjer for arrangement- og turnéstøtteordning

Kultursektorens satsing på rytmisk musikk inneholder tilskuddsordningen "Arrangement- og turnéstøtte" som administreres av Rock City. Retningslinjene for ordningen ble godkjent av kulturstyret i februar 2009. På bakgrunn av erfaringene foreslår nå administrasjonen i Rock City fire endringer i kriteriene for arrangement- og turnéstøtte.

1. fjerne tilskudd til fyrtårnprosjekter (pkt 2.4)
2. endre søknadsfristen fra 1. til 15. august
3. fjerne posten "fast årlig støtte"
4. åpne mulighet for å søke om tilskudd til "konserttrekke"

Til endringsforslag nr 1: Ordningens totale budsjettamme forsvarer ikke å sette av en realistisk sum, det vil si mellom 50 000 og 150 000 kroner pr. prosjekt, til punkt 4.2 fyrtårnprosjekter. Dersom enkelte slike søknader innvilges vil de negative konsekvenser for andre søkere og for den totale aktiviteten i byen bli for store. I 2009 kom det inn to søknader til dette punktet, hvor en fikk tilskudd ved hjelp av ekstrabevilgning fra Kristiansand Kommune mens den andre ble avslått.

Til endringsforslag nr 2: Ordningen opererer med 6 søknadsfrister hvor den ene er 1. august. Denne foreslås endret til 15. august. Tilbakemeldinger fra artister og arrangører viser at 1. august er en lite gunstig dato bl.a. grunnet ferieavvikling og at mange arrangører "ligger i dvale" i juli måned. Å flytte fristen vil også være gunstig for Rock City med tanke på ferieavvikling, da saksbehandlerne bør være tilgjengelig for søkerne i forkant av søknadsfristen.

Til endringsforslag nr 3: Fast årlig støtte foreslås fjernet, da de fleste arrangører nå er organisert slik at de har mulighet til å tjene penger på arrangørvirksomheten. Eneste eksisterende idealistiske helårsarrangør er Kristiansand Jazzklubb. Det kom til fristen 1. august i 2009 ingen søknader om fast post.

Til endringsforslag nr 4: Det foreslås å åpne for å søke støtte til konserttrekke ved alle fristene, men at det opplyses om at det er februar og august som er hovedtildelingsrundene.

Slik det er i dag sender søkere f.eks tre enkeltsøknader om konsertstøtte, fremfor å slå dem sammen i én søknad og kalle det en konserttrekke. Den foreslåtte endringen vil gjøre søknadsbehandlingen mer effektiv.

Forslag til vedtak:

1. Kulturstyret vedtar de endringene i kriteriene for arrangement- og turnéstøtte, administrert av Rock City, slik de framkommer i saken.

Stein Tore Sorthe
Kulturdirektør

Bjørn Amundsen
rådgiver

Trykte vedlegg: Nåværende kriterier for arrangement- og turnestøtte
Utrykte vedlegg: ingen

Dato: 12.05.2010
Saksnr.: 201004745-1
Arkivkode E: C34 &18
Saksbehandler: Bjørn Amundsen

Saksgang
Kulturstyret
Bystyret

Møtedato
19.05.2010
02.06.2010

Årsrapport 2009 fra Kristiansand Kino Drift AS

Lov om film og videogram (§ 2, 1. ledd) slår fast at visning av film i næring ikke må skje uten konsesjon fra kommunestyret eller den kommunestyret har gitt fullmakt. Med hjemmel i den samme lovparagrafens fjerde ledd vedtok bystyret i Kristiansand 6.12.2000 lokale konsesjonsbestemmelser hvor konsesjonsmyndigheten for permanent kinodrift er lagt til bystyret. Kristiansand Kino Drift AS ble tildelt konsesjon av bystyret 5.12.2007 for en periode på fem år.

Bestemmelsene forutsetter at det foretas kontroll med at vilkårene i konsesjonen blir overholdt. Dette skjer ved at kinoen redegjør i sin årsrapport for hvordan vilkårene er oppfylt. På grunn av sen regnskapsavslutning for 2009 er kinoens årsrapport ikke ferdig ennå. Kinodirektøren har derfor redegjort for hvordan konsesjonsvilkårene er oppfylt i vedlagte brev av 12. mai 2005. Fullstendig årsrapport vil bli distribuert i forkant av bystyrets behandling.

Rådmannen har vurdert (den foreløpige) årsrapporten opp imot konsesjonsbestemmelsene. Kravet om minimum 40 % europeiske filmtitler og maksimum 50 % filmtitler fra USA er overholdt, og tilbudet om skolekino og formiddagsvisninger har vært tilfredsstillende i forhold til bestemmelsenes krav om regelmessighet. Rådmannen kan ikke se at Kristiansand Kino Drift AS har hatt en praksis i 2009 som burde tilsi pålegg fra bystyret, og foreslår derfor at bystyret godkjenner at konsesjonsvilkårene er oppfylt.

Forslag til vedtak:

1. Bystyret tar årsrapporten 2009 fra Kristiansand Kino Drift AS til orientering, og godkjenner at selskapet har oppfylt betingelsene knyttet til den tildelte konsesjonen for visning av film i næring.

Tor Sommerseth
rådmann

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Dato: 12.05.2010!
Saksnr.: 201004592-1
Arkivkode E: 212 C
Saksbehandler: Arvid Dan Kvanes

Saksgang
Kulturstyret

Møtedato
19.05.2010

1. tertialrapport 2010 kultur

Sammendrag:

Det foreligger nå regnskapsrapport for 1. tertial 2010. Enhetene og stab har vurdert årsprognosen for netto drift i forhold til den vedtatte budsjetttrammen for 2010. Det bystyrevedtatte budsjettet for brutto drift har en totalramme på 186,0 mill. kr og en nettoramme på 151,9 mill. kr.

Utarbeidet prognose tilsier at regnskapet på årsbasis skal kunne holdes innenfor vedtatt budsjettramme for drift. Men det er problemer i forhold til merforbruk når det gjelder energiforbruket på bakgrunn av høye priser og merforbruket når det gjelder utbetaling til AFP-pensjonister som tilsammen per d.d. utgjør i størrelsesorden 1,5 mill. kr. ut fra dagens situasjon.

Det foreslås å gi ekstrabevilgning til dekning av utgifter til revisorrapport vedrørende Agder teater, økning i bevilgning til midlertidig svømmehall, ekstraordinært tilskudd til kulturhusdriften i Agder Teater, fremskyvning av midler til nytt løpedekke på Stadion og til kunstgressdekke til Hånnibanen.

Så langt man har oversikt vil investeringsprosjektene stort sett holde seg innenfor budsjetttrammen. Det foreslås at 10 prosjekter blir regnskapsmessig avsluttet i forbindelse med 1. tertialrapport. Dette gjelder følgende prosjekter som alle tilhører idrettsetaten: Voie kunstgressbane, Karuss nye kunstgressbane, Prosjektering Idda, Kartemyr kunstgressbane, Krosseveien kunstgressbane, Sørlandshallen opprusting, Nye skillevegg Håneshallen, Alarmanlegg Karuss og Sandripheia forprosjekt.

Forslag til vedtak:

1. Regnskapsrapporten for 1. tertial 2010 tas til etterretning.
2. Budsjettreguleringen foretas i henhold til budsjettskjema (utrykt vedlegg).

Stein Tore Sorthe
Kulturdirektør

Arvid D. Kvanes
seniorrådgiver

Trykte vedlegg: Ingen
Utrykte vedlegg: Budsjettskjema

Bakgrunn for saken:

A. DRIFT

Det foreligger nå regnskapsrapport for 1 tertial 2010. For sektoren har man på bakgrunn av foreliggende regnskapstall pr. 30.04 kommet til følgende avvik mellom årsprognosen og vedtatt budsjett:

Art	Tekst:	Regnskap (i 1000kr)	Årsbudsjett (i 1000kr)	Årsprognose (i 1000kr)	Avvik: (i 1000kr)
10	Lønn:	31997	86739	87060	-321
20	Varer/tjenester:	13528	43068	43121	-53
40	Overføringer/tilskudd	42051	57904	57904	0
50	Finansutgifter:	0	0	0	0
	SUM UTGIFTER:	87576	187711	188085	-374
60	Salgsinntekter	9708	25539	25539	0
70	Refusjoner uten sykepenger	3722	7944	7972	-28
71	Sykepenger:	502	191	537	-346
80	Overføringer:	500	0		0
90	Finansinntekter:	3313	3313	3313	0
	SUM INNTEKTER:	17745	36987	37361	-374
	NETTO UTGIFTER:	69831	150724	150724	0

Som det fremgår av oversikten for netto forbruk, viser årsprognosen et forventet regnskapsmessig forbruk på årsbasis som balanserer med budsjettrammen totalt for sektoren. Rapport for periodisert forbruk pr. 30. april for drift viser mindre nettoforbruk enn forventet (87%), og årsaken er både mindre utgifter (96%) og høyere inntekter (115%) enn forventet.

Siden bystyrevedtaket i desember 2009 har det vært foretatt budsjettregulering på bakgrunn lønns- og prisjusteringer og nedsetting av pensjonssatsen fra 17,5% til 15,0%. Totalt har dette resultert i at budsjettet for kjøp av varer/tjenester er blitt redusert med 298.000 kr, lønnsbudsjettet oppjustert med 833.000 kr, pensjonsbudsjettet nedjustert med 1.418.000 kr og arbeidsgiverbudsjettet nedjustert med 110.000 kr. Dette betyr at nettorammen for totalbudsjettet er blitt redusert med 993.000 kr.

Lønnspostene er den største hovedposten i budsjettet, og er også den budsjettposten som man har minst mulighet for å endre såfremt regnskapet viser avvik i forhold til budsjettet. Årsaken er at ca 95 % av lønnspostene vedrører lønn til fast ansatte. Ut fra et periodisert budsjett for hele sektoren viser totalforbruket per 1. mai ubetydelig overforbruk (101%). Det er merforbruk for enkelte lønnsposter, og dette gjelder spesielt sykevikarer. Merforbruket blir imidlertid mer enn dekket av merinntekter på refusjon av sykepenger.

Varer og tjenester.

Denne hovedart viser 86% forbruk, og hovedårsaken er mindre forbruk for postene annet forbruksmaterieil, leie av lokaler, leie av maskiner, vedlikehold og rengjøring, mens elektrisitet (inkl. fjernvarme) viser stort overforbruk med 745.000 kr ut fra periodisert budsjett.

Overføringer/tilskudd utgjør nesten 31% av totalbudsjettet for brutto drift. Storparten av denne hovedarten er tilskudd – denne hovedarten omfatter også kompensasjon for merverdiavgift. Forbruket er lavere (87%) enn periodisert budsjett skulle tilsi. Det er spesielt tilskuddet på 4, 271 mill. kr til investering i forbindelse med utbyggingen av skianlegget på Sandripheia som er årsaken til dette.

Inntektspostene viser totalt sett relativt store merinntekter i forhold til periodisert budsjett. På samme måte som utgiftspostene, svinger inntektene meget i løpet av året. Dette kan til en viss grad henge sammen med mottatte tilskudd til prosjekter som man ikke har hatt mulighet til å ta hensyn til ved utarbeidelsen av årsbudsjettet ettersom bekreftelse på tilskuddene har kommet senere. Refusjon av sykepenger er meget høyere enn hva periodisert budsjett skulle

tilsi med 442.000 kr. i merinntekter. Finansieringsposten består av avsetning til bundne fond i 2009 med 3.348.000 kr som er blitt overført til 2010 ettersom disse tilhører tiltak som fortsetter i 2010. Når det gjelder prognosetallene er disse beregnet ut fra hva som forventes å bli årsresultatet for utgifter og inntekter.

Følgende rapport viser regnskapstallene per 30.04.10 og avvik mellom årsbudsjett og årsprognose for netto drift fordelt på enhetene:

Ansvar	Tekst:	Regnskap (netto i 1000kr)	Årsbudsjett (netto i 1000kr)	Årsprognose (netto i 1000kr)	Avvik: (netto i 1000kr)
40	Stab/felles	41946	57926	57926	0
42	Bibliotek	5691	24824	24824	0
455	Samsen kulturhus	3727	10387	10387	0
456	Fritid Vest	3157	8071	8071	0
457	Fritid Øst	3080	8440	8440	0
48	Idrett	6893	25218	25218	0
49	Kulturskolen	5337	15858	15858	0
4	KULTUR	69831	150724	150724	0

Kommentarer:

I den ovennevnte oversikt er forventningen (årsprognosen) at regnskapet for netto drift skal bli i overensstemmelse med årsbudsjettet for den enkelte enhet/stab. I praksis vil det alltid bli noe uoverensstemmelse både i positiv og negativ retning ved årets slutt. Alle enheter/stab forventer i dag at man skal komme i balanse i forhold til netto driftsbudsjett.

Forhold vedrørende den enkelte enhet/stab ut fra situasjonen per 30. april og forventningen ved årets slutt:

Stab/trad.kultur

Netto forbruk er mindre enn forventet (93%) ut fra periodiseringen, men når det gjelder den politiske delen, er det noe overforbruk. Forbruk av varer og tjenester viser merutgifter, og årsaken er først og fremst dekning av prosjektutgifter (hvor finansieringen er oppført på inntektsiden) og i tillegg merutgifter til elektrisitet, oppussing av lokaler og kurser og fagmøter.

Hele 80% av totalbudsjettet for brutto drift består av tilskuddsposter – hvorav storparten er øremerkede tilskudd til kulturinstitusjoner og foreninger. Disse øremerkede tilskudd blir i stor grad belastet regnskapet i begynnelsen av året, og dette er årsaken til at 82% av totalbudsjettet for disse poster på 44,9 mill. kr alt er brukt. Det som først og fremst gjenstår er utbetalinger av driftstilskudd til foreningslivet (utbetales i mai) og tilskudd til kunst og kulturformål hvor utbetalingen er relatert til innkomne søknader i løpet av året.

Biblioteket

Nettoforbruket er mindre enn forventet (74%) i forhold til periodiseringen og årsaken er først og fremst mindre forbruk av kjøp av varer og tjenester og enkelte lønnsposter.

Lønnsforbruket er mindre enn periodisert budsjett skulle tilsi. Dette gjelder spesielt fastlønnspostene og noe av årsaken er lønn tilknyttet prosjekter som tildels har blitt ført på honorarer. Forbruket av varer og tjenester er meget mindre enn forventet. Årsaken er i hovedsak at størrelsen på leien i Vågsbygd senter (nye lokaler) ikke er avklart og dette er derfor ikke betalt. I tillegg er fjorårets betalt leie tilbakebetalt i år og totalt utgjør dette ca 1,1 mill. kr i differanse i forhold til periodisert budsjett.

Inntektssiden viser en del mindre enn periodisert inntekt skulle tilsi, og årsaken er først og fremst inntekter forbundet med dekning av utgifter i forbindelse med prosjekter.

Fritidstjenestene

Fra nyttår er fritidsetaten splittet i tre nye enheter og den tidligere hovedadministrasjonen overført til kulturdirektørens stab. Samlet for de tre nye enhetene viser nettoforbruk så å si overensstemmelse (99%) med periodisert budsjett. Men hvis man ser på de enkelte nye enheter viser Samsen kulturhus mindre nettoforbruk (89%, Fritid vest overforbruk (108) og Fritid øst mindre overforbruk (104%).

Når det gjelder Samsen kulturhus er det først og fremst besparelser på forbruk av varer og tjenester, mens det er noe svikt når det gjelder salgsinntekter.

For Fritid vest viser fastlønnspostene overforbruk, men dette blir for en del dekket av høyere refusjon av sykepenges. Forbruk av varer og tjenester viser noe mindre forbruk, men dette viser ikke det reelle forholdet ettersom det på samme måte som for biblioteket så viser utgiftene til leie i Vågdsbygd senter besparelse og her på 193.000 kr p.g.a. de nevnte uavklart leiebeløp. Enheten har ansvaret for utleie av Festningen, Andøen gård og Myren gård. Driften her viser totalt 173.000 kr i mindre nettoforbruk (utgifter minus inntekter) enn forventet.

For Fritid Øst viser fastlønnspostene overforbruk, men dette blir for en del dekket av høyere refusjon av sykepenges. Ellers viser driften av grende-/bydelshusene merforbruk på 107.000 kr.

Idrett

Regnskapet for netto drift utgjør kun 57% i forhold til periodisert budsjett. Årsaken er først og fremst forsinket utbetaling av 4,271 mill. kr i tilskudd til Sandripheia fritidspark og i tillegg er inntektene blitt høyere enn forventet.

Hvis man ser på de forskjellige hovedarter på utgiftssiden, så viser lønnspostene merforbruk på 384.000 kr og årsaken til dette er merutgifter til vikarhjelp og ekstrahjelp. Kjøp av varer og tjenester er stort sett i balanse, men det er store forskjeller innen forbruket på de enkelte poster. Det er stort overforbruk på energi med 716.000 kr og kommunale avgifter med 199.000 kr, men dette blir dekket av besparelser på vedlikeholdsposter.

Når det gjelder inntektssiden vedrører merinntektene først og fremst ekstraordinære inntekter fra fylkeskommunen gjeldende spillemidler til private idrettsanlegg som skal videreformidles til eierne av de angjeldende idrettsanlegg. Ordinære inntekter (inkl. billettinntekter) viser svikt i forhold til periodisert budsjett.

Kulturskolen

Nettoforbruket er noe høyere (102%) enn periodisert budsjett, og årsaken er mindre inntekter.

Når det gjelder hovedartene på utgiftssiden, viser lønnspostene noe mindre besparelse – spesielt på fastlønnspostene. Hovedposten varer og tjenester viser relativt stort merforbruk totalt sett, og dette er i virkeligheten enda større ettersom på samme måte som for biblioteket viser utgifter til leie i Vågdsbygd senter besparelse på 79.000 kr p.g.a. de nevnte uavklart leiebeløp.

Inntektspostene utenom refusjon av sykepenges viser inntektssvikt på 245.000 kr.

B. INVESTERINGER

Til investeringer for 2010 bevilget bystyret kr 1,240 mill. kr innenfor budsjettet til kultursektoren og 192,581 mill. kr (inkl. delbevilgning til teater- og konserthuset Kilden) til kulturdelen innenfor budsjettet til Kristiansand Eiendom. I tillegg kommer bevilgning til idrettshaller som blir ført under bevilgning til skolebygg. Investeringsprosjekter strekker seg vanligvis over flere år fra starten på prosjekteringen til ferdigstillelse.

Oversikt over investeringsprosjekter (som ikke er avsluttet) innen kultursektoren for årene t.o.m. 30.04:

Prosjekt	Tekst Beløp i 1.000 kr.	Totalregnskap	Totalbudsjett	Avvik
	Kulturdirektørens stab:			
4400000	AMU-tiltak kultursektoren	295	547	252
4400011	Musikkbinger – kjøp	1.247	1.196	-51
4400012	Sjøfartsmonument	276	158	-118
	Biblioteket:			
4400008	Vågsbygd kultursenter – inventar/innredning	2.565	2.230	-335
4420102	Innkjøp av PC-er til biblioteket	369	300	-69
9431211	Hovedbiblioteket – bedre tilgjengelighet funksjonshemmede	81	150	69
	Samsen kulturhus			
4460001	Relokalisering Samsen	0	500	500
	Fritid Vest			
4400009	Vågsbygd kulturhus . inventar/innredning	381	420	39
	Kulturskolen:			
9910010	Musikkens hus – rytmisk rom	0	100	100
4400010	Vågsbygd kulturhus – inventar/utstyr	684	650	-34
4420103	Felles biblioteksystem	1.396	1.600	204
	Idrettsetaten:			
4400014	Midlertidig svømmehall	32	0	-32
4480711	Karuss – lager/klubblokaler m.v.	2.600	3.000	400
4481004	Iddaområdet – prosjektering	100	300	200
4481302	Stadion – kunstgressbaner	753	2.604	1.851
4481401	Odderneshallen – rehab.	5.098	5.700	602
4481602	Kongsgårdbanen garderobe	7.940	5.458	-2.482
4482501	Vardåsbanen	2.029	2.400	371
4482602	Sukke vann idrettspark utskifting	2.995	2.870	-125
4482990	Utvidelse speedwaybanen	2.975	3.500	525
4483002	Presteheiabanen– garderobeanlegg	0	3.530	3.530
4485000	Rehabilitering idrettsanlegg	68	1.228	1.160
4485003	Opprustning av garderobeanlegg på Solsletta	525	385	-140
7002004/ 9009010	Inventar til idrettshaller inkl. Havlimyra	409	2.354	1.945
Prosjekt	Tekst Beløp i 1.000 kr.	Totalregnskap	Totalbudsjett	Avvik
9523001	Odderøyhallen –	4.212	8.074	3.362

	oppgradering			
9599000	Svømmehallen – opprusting	699	1010	311

Kommentarer:

Kulturdirektørens stab

Prosjekt

4400000 Arbeidsmiljøtiltak innen kultursektoren

Arbeidsmiljøtiltak innen kultursektoren som blir fordelt av sektorens AMU-utvalg.

Biblioteket

4400008 Vågsbygd kultursenter – inventar/innredning.

Innredning og kjøp av inventar til bydelsbiblioteket ble åpnet september 2009.

4420102 Innkjøp av PC-er til biblioteket.

Midlene er brukt til oppdatering av publikumsnett og nytt digitalisert mikrofilmapperat.

9432211 Hovedbiblioteket – bedre tilgjengelighet funksjonshemmede.

Arbeidet består av flere tiltak – resterende midler skal brukes til bedre merking og skilting for synshemmede på hovedbiblioteket.

Fritid

4400009 Vågsbygd kultursenter – inventar/innredning.

Innredning og kjøp av inventar til bydelskontoret som ble tatt i bruk i oktober 2009.

Kulturskolen

4400010 Vågsbygd kultursenter – inventar/innredning.

Innredning og kjøp av inventar til undervisningsrommene og disse ble tatt i bruk i oktober 2009.

9910010 Musikkens hus – rytmisk rom.

Lydisolering av et lokale til bruk for rytmisk musikk er ikke startet.

Idrett

4480711 Karuss idrettspark lagerbygg

Idrettsetaten i samarbeid med I.K.Våg og Vågsbygd karateklubb arbeider med å få utvidet Karuss klubb – og garderobebygg til kontorer, treningslokaler og lager.

Byggearbeidene er på det nærmeste avsluttet – kun små ting gjenstår.

4481004 Prosjektering Idda-området

Midlene er tenkt til prosjektering av fremtidig utbygging av Idda-området, etter hvert som prosjektet skrider frem og behov for konsulenttjenester blir aktuelt

4481302 Stadion kunstgress

Prosjektet består av to baner på stadion, hvor det gjenstår fullføring av den banen som grenser inn til Wilds Minne skole. Den kan ikke ferdigstilles før skolen får utvidelse av sin skolegård.

Etter regnskapsmessig avslutning av den andre banen gjenstår det kr. 1.851.793 til fullføring av banen.

4481401 Odderneshallen oppgradering

Rehabilitering av Odderneshallen har oppfattet et stort arbeid innen brannsikring, ombygging av garderober, dusj og toalettanlegg. Noen småarbeider gjenstår som vil bli ferdige i løpet av høsten.

4482501 Opprusting av Vardåsbanen

Dette er et fellesprosjekt der Vardåsveien vel og idrettsetaten bidrar med en tredjedel hver av finansieringen, samt at kommunen forskuddterer spillemidlene på kr. 0.8 mill.kr. Prosjektet er igangsatt og skal ferdigstilles innen høsten

4482990 Bygging av Speedwaybane

Midlere til speedwaybanen ble lagt inn i bystyremøte iforbindelse med budsjettbehandlingen i 2008 etter lokalt initiativ. I forbindelse med 1. tertial 2009 ble det forestått å flytte

bevilgningen på kr. 0.5 mill.kr fra 2010 til 2009, samt å forskuddtere spillemidlene på 0.7 mill.kr. for å kunne gjøre banen ferdig. Banen er igangsatt og skal stå ferdig i løpet av året.

4485000 Rehabilitering og opprusting av idrettsanlegg

Dette er prosjekter som går over flere år og som oppfatter ulike idrettsprosjekter.

9523001 Opprusting av Odderøyhallen

Idrettshallen har fått forlenget messanien, nye garderober er kommet til samt at hallen har fått nytt gulvbelegg. En del arbeider som nytt lys i hallen gjenstår, og som må passes inn med de øvrige aktiviteter i hallen.

9599000 Svømmehallen

Rehabiliteringsmidlene til svømmehallen er ment til å brukes til helt nødvendige arbeider for å holde svømmehallen i forsvarlig stand , frem til stengning av hallen sommeren 2010.

499998 Sandripheia – forprosjekt

Prosjektet gjelder videreutvikle av Sandripheia aktivitetssenter. Prosjektet blir administrert av Midt-Agder friluftsråd.

9009010 Havlimyra ungdomsskole

Prosjektet gjelder innkjøp av idrettsutstyr til idrettshallen ved Havlimyra ungdomsskole

C. FORSLAG TIL BUDSJETTENDRINGER

Drift

Revisjonsrapport om kulturhusdriften i Agder Teater, kr 79 000.

Det er utarbeidet en rapport om de økonomiske problemene forbundet med kulturhusdriften i Agder Teater. Det anbefales at sektoren får dekket utgiftene på 79.000 kr til utarbeidelsen av rapporten. Det henvises for øvrig til saken om ekstrabevilgning til kulturhusdriften.

Midlertidig svømmehall - ekstrabevilgning.

Kommunalutvalgets har gjort vedtak om å øke bevilgningen til midlertidig svømmehall som er nå foreslått løst gjennom å leie et stålbasseng (25m x 12,5m) som blir plassert i en isolert plasthall. Denne skal plasseres i nærheten av Gimlehallen. Nettobelastningen for bykassen blir 3,8 mill. kr, men i tillegg påløper det merverdiavgift totalt på 2,4 mill. kr på prosjektet slik at totalbevilgningen blir på 6,2 mill. kr. Det er ikke helt avklart fordelingen av bevilgningen på drift og investeringer.

Omprioritere lønnsmidler fra stab til de tre fritidsenhetene.

I forbindelse med oppløsning av fritidsetaten og opprettelse av tre nye fritidsenheter er det behov for å styrke lønnsbudsjettene (kr 115.000 per enhet inkl. sosiale utgifter) totalt med 345.000 kr for alle enhetene. Dette kan dekkes gjennom midlene som blir spart ved vakanser og naturlig avgang i Kulturdirektørens stab. Det vil også bli foretatt en midlertidig styrking av enhetenes lønnsbudsjett på grunn av merarbeid i forbindelse med Tall Ship's Races (kr 15.000 per enhet).

Ekstratilskudd til kulturhusdriften i Agder Teater.

Det har over lang tid vært uenighet mellom kommunen og Agder Teater om størrelsen på tilskuddet til kulturhusdriften. En revisjonsrapport konkluderer med at tilskuddet har vært for lavt i forhold til prinsippene som ligger til grunn for avtalen om kulturhusdrift. Det anbefales derfor å gi en kompensasjon i form av et ekstratilskudd for 2010. Agder Teater mener kompensasjonen må settes til 1,772 mill. kr. som er summen av underskuddet for 2009 og forventet underskudd for 2010. Rådmannen mener imidlertid at teatret må ta medansvar for at underskuddet er betydelig større enn hva som er budsjettet. Det forslås derfor at ekstratilskuddet settes til 1,070 mill. kr. som er summen av budsjettet underskudd i 2009 og 2010.

Investering

Oppstart av oppgradering Kristiansand Stadion i 2010 istedenfor 2011.

Bevilgningen til oppgradering (rehabilitering) av Kristiansand stadion er i vedtatt budsjett oppført i 2011. KIF Friidrett har fått tildelt NM junior i 2011, og det er ønskelig å foreta hele prosjekteringen i høst. Det foreslås derfor at 0,5 mill. kr av bevilgningen på 5,5 mill. kr fremskyves til i år slik at man er sikker på at arbeidet med nytt kunstdekke på løpebanen er ferdig til arrangementet i 2011. Klubben skal som kjent også arrangere NM senior i 2012.

Gjenbruk av kunstgress fra Sørlandshallen.

Det foreslås å bevilge brutto 950.000 kr til Hånnibanen hvor man vil benytte utskiftet kunstgress fra Sørlandshallen til ny kunstgressbane på Hånes. Det vil imidlertid kun kreve en kommunal finansiering på 340.000 kr. Dette vil kunne dekkes av besparelser i forbindelse med regnskapsavslutning av 7 idrettsprosjekter i 1. tertialrapport 2010 – henv. til neste sak – og bruk av midler fra rehabilitering av idrettsanlegg. Skolesektoren kan også bidra med 40.000 kr i denne forbindelse.

Sjøfartsmonumentet – flytte budsjettmidler fra drift til investering.

Det er i HP 2010–2014 bevilget årlig i driftsbudsjettet 162.000 kr for hvert av årene 2010–2012. Prosjektet er nå et investeringsprosjekt ettersom det er blitt et kommunalt eierforhold til dette. Det foreslås at i 1. tertialrapport overføres årets bevilgning på 162.000 kr til investeringsprosjektet og at de resterende bevilgninger blir overført i forbindelse med HP 2011–2014.

Montering/avduking av veggmosaikk fra Rajshahi.

Der er mottatt et pristilbud fra Kruse Smith på 366.000 kr for oppsettingen av kunstverket inkl. belysning. I tillegg til selve monteringen er det behov for midler til prosjektadministrasjon, reise- og oppholdsutgifter for kunstneren, samt arrangementsutgifter i forbindelse med avdukingen. Det er mottatt et tilskudd til prosjektet fra Fredskorpset på kr 80.000. Endelig størrelse på bevilgningen vil bli innarbeidet i Rådmannens tertialrapport til bystyret.

Investeringer / investeringsprosjekter som foreslås regnskapsmessig avsluttes:

Prosjekt	Tekst	Totalregnskap	Totalbudsjett	Avvik
4480201	Voie kunstgressbane	1290	1300	10
4480710	Karuss ny kunstgressbane	3659	3659	0
4481005	Utredning / prosjektering IDDA	296	300	4
4482903	Kartemyr – 7'erbane kunstgress	5.625	5.625	0
4482904	Krosseveien kunstgressbane	4881	5000	119
4482905	Sørlandshallen –opprusting	245	250	5
4485005	Ny skillevegg Håneshallen	147	147	0
4485006	Lysanlegg Flekkerøy	195	195	0
4485007	Alarmanlegg Karuss	67	67	0
4999998	Sandripheia forprosjekt	200	200	200

Kommentarer:

4480201 Voie kunstgressbane

Banen er er ferdigstilt og tatt i bruk, prosjektet kan regnskapsavsluttes.

4480710 Karuss ny kunstgressbane

Banen er ferdigstilt og tatt i bruk. Prosjektet kan regnskapsavsluttes.

4481005 Utredning / prosjektering IDDA

Prosjektet gjelder utredning /prosjektering av ishall som skal bygges på IDDA. Prosjektet er ferdigstilt og kan regnskapsavsluttes.

4482903 Karteheis – 7'er kunstgressbane.

Dette gjelder nærmiljøanlegg som er utvidet til kunstgressbane for fotball. Anlegget er ferdigstilt og regnskapsmessig avsluttet.

4482001 Justvikbanen - kunstgress

Prosjektet gjelder legging av nytt kunstgress på Justvikbanen. Prosjektet er gjennomført og kan regnskapsavsluttes

4482904 Krosseveien kunstgressbane

Banen er ferdigstilt og tatt i bruk. Prosjektet kan regnskapsavsluttes

4482905 Sørlandshallen- opprusting

Prosjektet gjelder nytt brannalarmanlegg til Sørlandshallen. Anlegget er montert og tatt i bruk. Prosjektet kan regnskapsavsluttes

4485005 Ny skillevegg Håneshallen

Prosjektet gjelder innkjøp og montering av ny skillevegg i Håneshallen. Skilleveggen er montert og tatt i bruk. Prosjektet kan regnskapsavsluttes.

4485006 Lysanlegg Flekkerøy

Prosjektet gjelder lyssetting av parkeringsplass / skøytebane på Flekkerøya. Lysene er montert og prosjektet kan regnskapsavsluttes.

4485007 Alarmanlegg Karuss

Prosjektet gjelder alarmanlegg til ny sonestasjon på Karuss. Anlegget er montert og tatt i bruk. Prosjektet er ferdigstilt og kan regnskapsavsluttes.

4999998 Sandripheia forprosjekt

Det er mottatt regning fra Sandripheia skisenter for utført arbeid i forbindelse med forprosjektet for utvidelse av skianlegget.

Netto besparelse på 138.000 kr for 7 av prosjekter er 138.000 kr, mens 3 prosjekter (prosjektnr. 4485005, 4485006 og 4485007) er underprosjekter under rehabilitering av idrettsanlegg og blir budsjettmessig dekket av hovedprosjektet.

D. UAVKLARTE SAKER

Drift

Driftstilskudd til Bredalsholmen dokk og fartøyvernssenter.

Kommunens andel av honorar til profesjonell styreleder er hittil i år tatt av det budsjetterte driftstilskuddet. Dersom denne ordningen skal fortsette vil det for 2010 omtrent ikke bli utbetalt ordinært driftstilskudd. Spørsmålet vil bli tatt opp på nytt i 2. tertial.

Driftstilskudd til Kristiansand kanonmuseum.

Bystyret har ved to anledninger de siste fem årene vedtatt at Kanonmuseet bør innlemmes i Vest-Agder-museet IKS. VAM vegrer seg for å gjennomføre en slik konsolidering på grunn av Kanonmuseets usikre økonomi. Slik saken står nå må det offentlige tilskuddet økes for at bystyrets vedtak skal kunne gjennomføres. Behovet er tidligere synliggjort utenfor budsjetttrammen i forslag til handlingsprogram. Tas opp på nytt i forbindelse med handlingsprogrammet for 2011-14.

Ekstra driftstilskudd til Fullriggeren Sørlandet.

Stiftelsen Fullriggeren Sørlandet skal kun betale renter av lånet fra kommunen på 13,5 mill. kr (altså ikke avdrag). Dette har medført at en del av tilskuddet på 1,025 mill. kr for 2010 blir tilbakeholdt for å dekke rentene. Stiftelsen har en meget vanskelig økonomisk situasjon som har gjort at man skylder renter med 397.371 kr for 2009 og ca 486.000 kr i renter for 2010.

Primært ønsker stiftelsen at kommunen avskriver lånet på 13,5 mill. kr, men kommunen ønsker å synliggjøre kommunens totale støtte til stiftelsen overfor de andre tilskuddspartnere (staten og fylkeskommunen) gjennom at kommunen dekker store deler av rentebelastningen på lånet. Fra stiftelsen side er det ønskelig at det opprinnelig tilskudd på 707.000 kr

(prisjustert) blir opprettholdt i årene fremover og at kommunen dekker fullt ut rentekostnadene gjennom å øke totaltilskuddet med 168.000 kr fra 2011. For 2010 er det ønskelig at kommunen gir engangsbevilgning på 565.371 kr til dekning av renter for 2009 og 2010.

Kulturdirektøren mener at kommunen har overholdt sine økonomiske forpliktelser overfor Fullriggeren, og at det primært er de øvrige offentlige tilskuddsyterne som må bidra for at stiftelsen skal komme å jour med innbetalingen av rentekostnaden.

Ekstratilskudd til Christianssands Kunstforening.

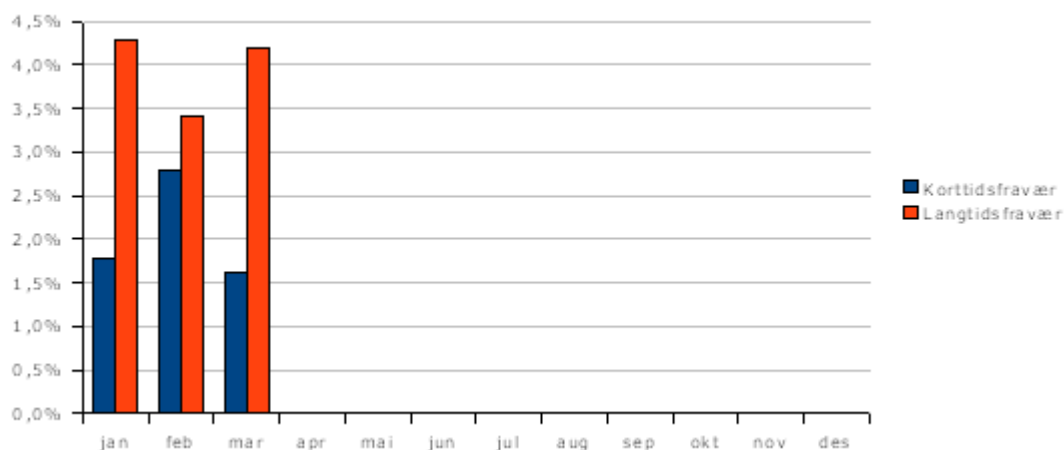
Kulturdirektøren har mottatt brev fra Kunstforeningens styre, datert 3. mai, hvor det beskrives en meget bekymringsfull økonomisk situasjon. Daglig leder har mottatt oppsigelse og det er fare for at utstillingsprogrammet for sommeren og høsten 2010 ikke kan gjennomføres som planlagt. Foreningen har en positiv dialog med private sponsorer, men ber om et ekstratilskudd fra kommunen på kr 300.000. Det har blitt for knapp saksbehandlingstid til at rådmannen er innstilt på å trekke en endelig konklusjon allerede nå. Om nødvendig vil saken bli vurdert i forbindelse med 2. tertialrapport.

E. SYKEFRAVÆR PER 30. MARS 2010.

Totalt for 1. kvartal:

6%
langt 4%

kort 2%

Fordelt på enheter: Kulturdirektørens stab 4%, Biblioteket 4,4%, Fritid vest 11,7%, Fritid øst 11,7%, Samsen kulturhus 5,1%, Idrett 8% og kulturskolen 2,2%.

Sykefraværet har viser en positiv nedadgående utvikling med 6% for 1. kvartal mot 7,9% for 1. kvartal 2009. For hele 2009 var totalen 6,1% med fordeling 4,4 % for langtidsfraværet og 1,7% for korttidsfraværet (korttidsfravær inntil 14 dager). For 2008 var totalfraværet 8,9%.